

REFERAT Børneudvalget_2018-21 d. 01-04-2019

Mødedato Mandag d. 01. april 2019 kl. 21:42

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om trygge rammer for børn i kommunens dagtilbud.....	4
Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om oplysningsarbejde om børnevaccinationsprogram.....	6
Implementering af Røgfri generation på Frederiksberg.....	10
1. forventede regnskab 2019.....	15
Orientering om projektet "Forstå din baby" i Sundhedsplejen.....	28
Orientering om rapport fra Det Økologiske Råd vedrørende indeklima i dagtilbud.....	30
Udmøntning af legepladspuljen 2019.....	34
Udviklingsplan for børn i dagtilbud 2020.....	37
Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2020.....	39
Kampagne målrettet unge om den Åbne Anonyme Rådgivning.....	41
Status på etablering af Headspace på Frederiksberg.....	45
Udbetaling af bestyrelshonorar til bestyrelsen for Ungecentret Allégården.....	48

Punkt 46: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.04-G01-6-18

Punkt 47: Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om trygge rammer for børn i kommunens dagtilbud

81.34.00-G01-1-19

Resume

Kommunalbestyrelsen sendte på mødet den 18. marts 2019 forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om trygge rammer for børn i kommunens dagtilbud til behandling i Børneudvalget. Forvaltningen har på den baggrund undersøgt muligheden for at iværksætte det tiltag, der stilles forslag om.

Beslutning

Udsat. Udvalget bad om at se den juridiske vurdering.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. forslaget om af stille krav om at, at alle ansatte i de kommunale daginstitutioner MFR-vaccineres ikke imødekommes, da ledelsesretten ikke kan udstrækkes til et sådant krav
2. forvaltningen, ved opslag til personalet i dagtilbud, informerer om muligheden for at voksne kan lade sig MFR-vaccinere.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen sendte på mødet den 18. marts 2019 forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om trygge rammer for børn i kommunens dagtilbud til behandling i Børneudvalget. Forslaget er følgende:

"I Liberal Alliance er vi optaget af at skabe trygge rammer for de børn, der går i kommunens dagtilbud. Der er stigende fokus på MFR-vaccinen i disse tider, efter der er konstateret flere mæslinge-udbrud i Europa, herunder i Danmark. Det bekymrer os, særligt på daginstitutionsområdet hvor de fleste børn bliver indskrevet, før de er gamle nok til blive vaccineret for mæslinger (MFR-vaccinen).

Liberal Alliance ønsker ud over en høj grad af oplysning til borgerne i kommunen om børnevaccineprogrammet også at stille krav til de ansatte i vores daginstitutioner. Det må ikke være sådan, at medhjælpere, pædagoger eller andre fagpersoner i de kommunale daginstitutioner kan smitte børnene med mæslinger. Vi ønsker således en større beskyttelse af vores mindste børn, og derfor ønsker Liberal Alliance at fremsætte følgende beslutningsforslag i Kommunalbestyrelsen på Frederiksberg:

"Liberal Alliance foreslår, at Frederiksberg Kommune fremadrettet stiller krav om MFR-vaccine for alle ansatte i de kommunale daginstitutioner".

Forvaltningen har på baggrund af forslaget undersøgt, om det er muligt at pålægge personale i dagtilbud at lade sig vaccinere mod MFR med henblik på at skærme børn i dagtilbud, der endnu ikke er påbegyndt vaccinationsprogrammet. Programmet påbegyndes, når barnet er 15 måneder.

Den 5. marts 2019 var der ifølge Statens Serum Institut påvist i alt seks tilfælde af mæslinger i Danmark, herunder tilfælde, hvor unge mennesker har pådraget sig sygdommen på ferie i udlandet. I Sundhedsstyrelsen, der er øverste myndighed, har dette forhold ikke givet anledning til at udstikke retningslinjer for, at voksne - eller voksne ansatte der arbejder med børn, skal lade sig vaccinere. Sundhedsstyrelsen fastholder de nationale anbefalinger om, at man lader sine børn vaccinere. Ifølge Sundhedsstyrelsen er der fortsat tale om få tilfælde, og de aktuelle tilfælde giver ikke anledning til ændringer i Sundhedsstyrelsens anbefalinger for vaccination mod mæslinger til hverken børn eller voksne.

Udover at forvaltningen har vurderet om ledelsesretten kan udstrækkes til at pålægge medarbejdere at lade sig vaccinere, har kommunen været i dialog med juridiske eksperter i KL om dette spørgsmål. Tilbage meldingen konkluderer, at kommunen hverken administrativt eller politisk kan stille krav om vaccine med henvisning til, at man kan udsætte børn for smitte. Et sådant krav vil være et betydeligt indgreb i den ansattes personlige frihed, og et krav, som vurderes at være uden for den kommunale ledelsesret.

Frederiksberg Kommune kan dog fremme oplysning om muligheden for at voksne også kan blive vaccineret til at gælde ansatte i dagtilbud. Forvaltningen kan således, i samarbejde med sundhedsplejen og børne- ungelægen, udarbejde en informationsskrivelse om muligheden for at lade sig MFR-vaccinere, som kan tilgå alle institutioner, hvor den kan læses af personalet.

Forvaltningen vil følge udviklingen nøje, og skulle der komme ændringer i de nationale retningslinjer, vil Børneudvalget få forelagt en fornyet sag.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen.

Punkt 48: Forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om oplysningsarbejde om børnevaccinationsprogrammet

29.09.00-G01-97-19

Resume

Kommunalbestyrelsen oversendte på mødet den 18. marts 2019 forslag fra rådmand Laura Lindahl om oplysningsarbejde om børnevaccinationsprogrammet til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Forslagsstilleren foreslår konkret, at alle kommunale mødregrupper fremadrettet inviteres til et temamøde i sundhedstjenesten om vacciner frem mod børnene fylder 3 måneder og første gang skal vaccineres. Et møde i lighed med det temamøde om mad man inviteres til frem mod børnene fylder 4 måneder og skal i gang med at indtage fast føde. Forslagsstilleren foreslår også at forvaltningen fremlægger fordele og ulemper ved enten at hyre en læge med speciale i vacciner ind til disse temamøder eller ved at efteruddanne enkelte sundhedsplejerske til at være vaccine-ambassadører, herunder de økonomiske aspekter ved forslaget. I sagen redegøres for de nationale tiltag der er taget i forlængelse af ny lovgivning, herunder øget frekvens for påmindelser til forældre om vaccination, adgang fra Sundhedsplejens system NOVAX til Det Danske Vaccinations Register (DDV). I Frederiksberg Kommune vil Børne- og Ungelægen én gang årligt opdatere Sundhedsplejerskerne på vaccinationsprogrammet, og der gennemføres i uge 23-24 en kampagne i kommunens informationsstandere for børnevaccinationsprogrammet. Såfremt Sundhedsstyrelsen afsætter 17,1 mio. kroner til efteruddannelse af sundhedsplejersker til "vaccinationsambassadører" vil Sundhedsplejen ansøge om midler til efteruddannelse af sundhedsplejerskerne som supplement til Børne- og Ungelægens årlige brush-up.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

at orientering om indstilling til Sundhed- og Forebyggelsesudvalget med nedenstående indstillingspunkter tages til efterretning

1. at sundhedsplejersken på andet møde i mødregruppen informerer grundigt om børnevaccinationsprogrammet ("vaccineambassadører")
2. at Børne- og Ungelægen årligt giver alle sundhedsplejersker en brush-up i børnevaccinationsprogrammet, så de kan fungere som vaccineambassadører
3. Sundhedstjenesten ansøger om del i de 17,1 mio.kroner der forventes afsat som led i regeringens udspil ""De mange skal beskytte de få" til efteruddannelse af vaccineambassadører
4. Frederiksberg Kommune synliggør børnevaccinationsprogrammet i kommunens infostandere i uge 23-24
5. Udvalget tager orienteringen om en række nationale tiltag der skal styrke tilslutningen til børnevaccinationsprogrammet til efterretning

Med ovenstående tiltag anses forslaget for imødekommet.

Sagsfremstilling

På Kommunalbestyrelsens møde den 18. marts 2019 (Sag 64) oversendtes forslag til beslutning fra rådmand Laura Lindahl om oplysningsarbejde om børnevaccinationsprogrammet til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Forslagsstilleren motiverer forslaget:

"Oplysning er afgørende i et liberalt samfund, hvor vi ønsker en høj grad af selvbestemmelse og meget personlig frihed for den enkelte borger. Når det kommer til vacciner, florerer der mange påstande, og mange forældre føler sig ikke oplyst om dels indholdet af børnevaccineprogrammet, vigtigheden af at følge børnevaccineprogrammet, men heller ikke om hvilke andre vacciner mod alvorlige sygdomme der er på markedet. Liberal Alliance ønsker at øge serviceniveauet i kommunen på dette område og ønsker at øge oplysningerne om både børnevaccineprogrammet, øvrige vacciner og vigtigheden af at følge børnevaccineprogrammet. Konkret foreslår Liberal Alliance derfor følgende: Alle kommunale mødregrupper inviteres fremadrettet til et temamøde i sundhedstjenesten om vacciner frem mod børnene fylder 3 måneder og første gang skal vaccineres, helt på linje med det temamøde om mad man inviteres til frem mod børnene fylder 4 måneder og skal i gang med at indtage fast føde. Forvaltningen bedes fremlægge fordele og ulemper ved enten at hyre en læge med speciale i vacciner ind til disse temamøder eller ved at efteruddanne enkelte sundhedsplejerske til at være vaccine-ambassadører, herunder de økonomiske aspekter ved forslaget."

I det følgende redegøres for det danske børnevaccinationsprogram og der redgøres for, hvilke tiltag der gøres i dag hvilke tiltag, der vil kunne iværksættes for at sikre en høj vaccinationsdækning på Frederiksberg.

Den Danske børnevaccinationsprogram

Sundhedsstyrelsen fastlægger, med tilslutning fra Folketinget, efter indstilling fra Statens Serum Institut (SSI) indholdet af det danske børnevaccinationsprogram, som i dag beskytter mod de 10 sygdomme: difteri, stivkrampe, kighoste, polio, Hib-infektion (Meningitis), Pneumokoksygdom (Meningitis), mæslinger, fåresyge, Røde Hunde og Livmoderhalskræft. Der sker løbende tilpasninger af børnevaccinationsprogrammet,. Senest er der fra 1. juli 2019 åbnet for HPV-vaccine til drenge. Statens Serum Institut følger løbende dækningen for de enkelte vaccinationer på baggrund af registreringer i Den Danske Vaccinationsregister (DDV).

Alder Vaccination

3 mdr.	difteri-tetanus-kighoste-polio-Hib 1 og PCV-1 ²
5 mdr. ¹	difteri-tetanus-kighoste-polio-Hib 2 og PCV-2 ²
12 mdr. ¹	difteri-tetanus-kighoste-polio-Hib 3 og PCV-3 ²
15 mdr.	MFR 1
4 år ¹	MFR 2
5 år ¹	difteri-tetanus-kighoste-polio revaccination
12 år	HPV 1 og 2 ³

1) angiver samtidig børneundersøgelse hos praktiserende læge

2) pneumokokvaccine

3) se vaccination mod livmoderhalskræft

Folketinget har den 14. marts 2019 vedtaget Forslag til lov om ændring af sundhedsloven om påmindelser til forældre vedrørende børnevaccination for yderligere at styrke tilslutningen til den danske børnevaccinationsprogram, ved at udvide muligheden for at sende påmindelser til forældre om anbefalede børnevaccinationer. Med bekendtgørelse 1615 af 18. december 2018 får Sundhedsplejen med § 7 adgang til at tilgå oplysningerne i Det Danske Vaccinationsregister (DDV) og derigennem styrke opfølgningen i forhold til forældre der ikke har gennemført børnevaccinationsprogrammet. Teknisk forventes oplysningerne om vaccination tilgængelige i Sundhedsplejens system NOVAX i løbet af 2019.

Siden 15. maj 2014 har Statens Serum Institut (SSI) udsendt skriftlige påmindelse om børnevaccination til forældre med børn når de fylder henholdsvis 2, 6½ og 14 år hvis børne mangler mindst én af vaccinerne i børnevaccinationsprogrammet. Med afsæt i den nye lovgivning, ændres dette fra 8. juli 2019 så der 14 dage før hver forventet vaccination fra SSI sendes en påmindelse ud til forældrene i eBoks. Så samles der op 1 måned efter forventet vaccination, og de børn som man kan se i det centrale vaccinationsregister (DDV) som ikke er vaccineret får en påmindelse.

Helt ny lovgivningen har således styrket mulighederne for opfølgningen på den danske vaccinationsprogram.

Tilslutningen til det danske Børnevaccinationsprogram

Generelt er tilslutningen til det danske børnevaccinationsprogram høj og tilslutningen på Frederiksberg ligger på niveau med landsgennemsnittet.

Vaccination	Fødselsår	Seneste opgørelse - 2018	
		Frederiksberg	Landsgenenmsnit
3 måneder - Di-te-ki-pol-HIB	2018/2017	81% / 96%	81% / 97%
5 måneder - Di-te-ki-pol-HIB	2018/2017	63% / 95%	63% / 96%

12 mdr. - Di-te-ki-pol-HIB	2018/2017	91% / 94%	92% / 96%
15 mdr. MFR1	2016	93%	94%
4 år MFR 2	2013	85%	89%
5 år Di-te-ki-pol	2012	87%	89%
12 år HPV 1 (Færdigvaccineret)	2004	61%	61%

Kilde: www.statistik.ssi.dk

Nuværende aktiviteter i Frederiksberg Kommune med henblik på høj vaccinationsdækning

Sundhedsplejen besøger alle børn ca. 1 uge efter fødsel, 2 uger efter fødsel, 2 måneder, 4 måneder og 8 måneder efter fødselen. Herudover besøges alle førstegangsfødende når barnet er 1½ år og for ca. 10 procent af børnene når barnet er 3 år. Sundhedsplejen skriver som standard i journalen og informerer mundtligt forældrene om vaccination ved 2, 4 og 8 måneders besøg. Ved etableringsbesøget udleveres "Sunde børn" fra Sundhedsstyrelsen, som informerer om Børnevaccinationsprogrammet. I 2019 den skriftlige information i "Sunde børn" og sundhedsplejens mundlige information med en ny skriftlig information målrettet børnevaccinationsprogrammet (Bilag)

Alle forældre får tilbud om mødregruppe når barnet er ca. 6 uger. Der deltager en sundhedsplejerske i mødregruppens første møde omkring 6 ugers alderen og ved mødregruppens møde efter ca. 4 måneder. I 2018 opstartede Sundhedsplejen 218 mødregrupper, fordelt med 208 mødregrupper for 1. og 2. gangs mødre, 2 tvilling mødre grupper, 5 internationale mødre grupper og 3 morbarn grupper for særligt sårbare mødre. På mange dage mødes én mødregruppe om formiddagen og én om eftermiddagen. De møder hvor sundhedsplejen deltager har en varighed på to timer. Mødregrupperne faciliteres af godt 30 sundhedsplejersker som forældrene kender og som har en tillidsfuld relation til mødregruppens medlemmer. Alle sundhedsplejersker kender børnevaccinationsprogrammet. I 2018 har Børne- og Ungelægen givet sundhedsplejerskerne en brush-up på børnevaccinationsprogrammet. Børne- og Ungelægens brush-up gentages årligt. Sundhedsplejen og Børne- og Ungelægen vurderer, at den bedste effekt af sundhedsplejens information i mødregrupperne opnås, ved at bygge videre på det tillidsforhold der er etableret mellem sundhedsplejersken og mødregruppens medlemmer.

Børne- og Socialministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet peger i udspillet "De mange skal beskytte de få" fra oktober 2018 (Bilag) på, at "Sundhedsplejerskerne har en særlig nøglerolle i forhold til børns sundhed. De møder forældre til nyfødte i eget hjem, og de møder også børnene ved skoleundersøgelser. Med deres helt særlige indgang til familierne har de en god mulighed for at introducere børnevaccinationsprogrammet og tale med forældrene om eventuelle bekymringer. Sundhedsplejerskerne vil også kunne holde kontakten med sårbare eller skeptiske forældre og følge op på det enkelte barns vaccinationskema. Sundhedsplejersker kan med andre ord fungere som en form for "vaccinationsambassadører". Det anføres at der afsættes 17,10 mio.kr. til efteruddannelse af sundhedsplejersker til "vaccinationsambassadører". Sundhedsplejen vil ansøge om midler til efteruddannelse som supplement til Børne- og Ungelægens årlige brush-up hvis der opstår mulighed herfor.

Deltagelse af Børne- og Ungelægen i ca. 220 mødregrupper med en varighed på to timer, svarer til et kvart årsværk for Børne- og Ungelægen som ikke vil kunne prioriteres inden for den nuværende stilling. Omkostninger hertil er 250.000 kr. Hvis sundhedsplejen får tildelt 250.000 kr. af de i alt 17,10 mio.kr., Børne- og Socialministeriet og Sundheds- og Ældreministeriet har anført de vil afsætte til efteruddannelse af sundhedsplejersker til vaccinationsambassadører, vil forslagsstillers forslag om at alle kommunale mødregrupper fremadrettet inviteres til et temamøde i sundhedstjenesten om vacciner frem mod børnene fylder 3 måneder og første gang de skal vaccineres, kunne imødekommes, og udvalget vil blive orienteret i en særskilt sag.

Af yderligere oplysningsarbejde vil Frederiksberg Kommune i samarbejde med Statens Serum Institut præsentere en ny informationsplakat om børnevaccinationsprogrammet i kommunens informationsstandere i uge 23-24.

Som supplement til sundhedsplejens information, tilbyder regionsrådet alle børn under den undervisningspligtige alder syv vederlagsfri, forebyggende helbredsundersøgelser ved alment praktiserende læger, herunder tre undersøgelser i barnets første leveår.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, Børneudvalget (til orientering) og Kommunalbestyrelsen

Bilag

Vaccinationer (Oktober 2018)

Plakat - Børnevaccinationsprogrammet

De mange skal beskytte de få (Regeringsudspil, oktober 2018)

Punkt 49: Implementering af Røgfri generation på Frederiksberg

00.01.00-A00-21-19

Resume

I forbindelse med budget 2019 besluttede partierne at fokusere på indsatser for en Røgfri Generation på Frederiksberg og anmodede Administrationen om at udarbejde et oplæg til, hvordan et røgfrit børneliv og skoleliv kan opfyldes; herunder muligheden for indførelse af røgfrie arbejdspladser. Med nærværende sag forelægges udkast til handleplan for implementering af Røgfri generation til høring i relevante fagudvalg samt Magistrat som personaleudvalg.

Beslutning

Børneudvalget drøftede Handleplanen (bilag 3) og havde følgende bemærkninger:

- Der ønskes en præcisering af muligheder for opfølgning ved de dialogbaserede indsatser.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget samt Undervisningsudvalget drøfter Handleplanen (bilag 3) med henblik på konkrete bemærkninger til Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets fortsatte behandling, idet Sundheds- og Forebyggelsesudvalget opfordrer til, at de primære kommunale indsatser prioriteres som grundlag for en troværdig dialog om andre indsatser med kommunens samarbejdspartnere.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget indstiller, at Magistraten som personaleudvalg drøfter Handleplanen (bilag 3) i forhold til forslag om indførelse af røgfri arbejdsdag, idet Sundheds- og Forebyggelsesudvalget lægger vægt på dette tiltag for at sikre, at målet om en røgfri generation indfries.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget godkendte udkast til handleplan for implementering af Røgfri generation, jf. bilag 3, den 25. marts 2019 (pkt. 18), idet udvalget opfordrede til, at de primære kommunale indsatser prioriteres som grundlag for en troværdig dialog om andre indsatser med kommunens samarbejdspartnere. Udvalget ønskede vedrørende punkt 15, at der også indledes samarbejde med det lokale politi vedrørende overholdelse af regler om salg af cigaretter. Dette er nu indarbejdet i handleplanen.

Udvalget besluttede samtidigt at sende udkast til handleplanen i høring i Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget og Undervisningsudvalget med henblik på konkrete bemærkninger. Endvidere besluttede udvalget at sende handleplanen i Magistrat som personaleudvalg i forhold til forslag om indførelse af røgfri arbejdsdag, idet udvalget lægger vægt på dette tiltag for at sikre, at målet om en røgfri generation indfries.

Herefter forventes sagen forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 29. april, Magistraten den 6. maj 2019 og Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 med henblik på endelig godkendelse.

Handleplan for implementering af Røgfri generation

Med Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-22 tilsluttede den samlede Kommunalbestyrelse sig en hensigtserklæring om røgfri generation, hvor ”Partierne ønsker, at der igangsættes fokuserede og tværgående indsatser rettet mod børn og unge med størst effekt for at sikre en røgfri generation. Partierne imødeser oplæg til, hvordan et røgfrit børneliv og skoleliv kan opfyldes, herunder muligheder for indførelse af røgfrie arbejdspladser hvor der arbejdes med børn og unge”.

Beslutningen skal ses i lyset af, at rygning er den enkeltstående faktor, der har størst betydning for folkesundheden og det mest omkostningseffektive potentiale for forebyggelse. Samtidig viser den seneste sundhedsprofil 2017 fra Region Hovedstaden, at 16 % af de 16-24 årige i Region Hovedstaden ryger dagligt. Sundhedsprofilen viser samtidig, at dagligrygere har en markant højere forekomst af andre risikofaktorer som alkohol, hash og usikker sex.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget drøftede den 5. november 2018 (pkt. 72) mulige initiativer i arbejdet frem mod en røgfri generation samt de dilemmaer, der er forbundet med implementeringen.

Sagen (bilag 1) blev efterfølgende oversendt til drøftelse i relevante fagudvalg samt Magistraten, som i mødet den 19. november 2018 (Sag 418) sendte sagen i høring. I alt er der indkommet 56 høringssvar (Bilag 2). I bilaget er høringssvarene opsummeret og vedlagt.

Høringssvarene relaterer sig til de dilemmaer, som er forbundet med implementering af røgfri generation, og som blev behandlet i Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 5. november 2018.

På baggrund af erfaringer fra andre kommuner, der har indført røgfri arbejdstid, den viden der ligger i netværket ”Røgfri fremtid”, forskningen samt høringssvarene har forvaltningen udarbejdet en handleplan (Bilag 3).

Handleplanen indeholder tre dele:

- 1) En strategidel i forhold til de centrale dilemmaer, der blev forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 5. november 2019,
- 2) forslag til en række konkrete initiativer samt
- 3) et forslag til implementeringsplan for 2019-2020 med udgangspunkt i de relevante udvalg, der skal forestå indsatsen (Bilag 1).

Handleplanen har overvejende taget højde for de indkomne høringssvar. På to området er der dog tale om, at høringssvarene ikke entydigt viser en retning:

1. Røgfri arbejdsdag

Betragter man høringssvarene bredt er der navnlig fra medarbejdersiden et ønske om at bevare den nuværende, frivillige ordning. Der argumenteres bl.a. med, at en røgfri arbejdsdag er en indgriben i den enkelte medarbejders personlige frihed. Der er dog også mange høringssvar, der anbefaler, at der indføres røgfri arbejdsdag på institutioner, hvor der er mange børn og unge. Der er tale om to forskellige perspektiver på indførelse af røgfri arbejdsdag: hensynet til hhv. medarbejdere og kommunens børn og unge.

Handleplanen lægger med udgangspunkt i budgetteksten for 2019-2022 op til, at hensynet til kommunens børns og unges sundhedsforhold vægtes tungere end en principiel anerkendelse af medarbejdernes personlige frihed. Samtidig respekteres det, at rygestop for mange er vanskelig, hvorfor der foreslås indført en overgangsperiode, hvor rygere, der ønsker det, kan få hjælp til rygestop.

2. Socialt udsatte borgere

Flere høringssvar peger på, at borgere i en udsat situation er særligt udfordrede i forhold til rygestop og derfor bør friholdes fra stramninger af rygereglerne, da det kan betyde, at borgeren fravælger tilbuddet samt svækker relationsdannelsen. Forvaltningen anerkender dette synspunkt men påpeger samtidig, at socialt udsatte borgere bl.a. pga. rygning har en markant kortere levetid på 15-20 år.

For at mindske uligheden i sundhed skelner handleplanen derfor ikke mellem socialt udsatte og ikke-socialt udsatte borgere i forhold til rygeregler. Samtidig anerkendes det, at socialt udsatte også i forhold til rygning kan have særlige udfordringer, hvorfor handleplanen lægger op til, at selve implementeringsfasen tilrettelægges, så der tages højde for den enkelte borgers særlige forhold.

Handleplan

Handleplanen er udarbejdet på baggrund af bedste viden på området, høringssvar m.v. Planen dækker over i alt 21 indsatser. Nedenfor er indsatserne gengivet i kort form. For en uddybning henvises til handleplanen.

Ni af indsatserne er såkaldt primære indsatser, hvor kommunen har myndighed til selv at sætte reglerne; herunder rygepolitikken på de kommunale arbejdspladser, i foreninger/klubber, hvor kommunen yder tilskud, legepladser og andre udearealer.

Primære indsatser, hvor kommunen har myndighed

Nr.	Indsats	Beskrivelse	Udvalg
1	<i>Røgfri skoledag på kommunale skoler</i>	På alle kommunens skoler indføres røgfri skoledag for elever; dvs. der ryges ikke i løbet af en skoledag.	Undervisningsudvalget
2	<i>Røgfri institution hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen</i>	Omfatter vuggestuer, børnehaver, SFO'er samt borgere på F86, FKRC, Kultur- og fritidsinstitutioner som biblioteker og filialer, svømme- og idrætshaller m.m. Sundhedstjenesten, Tandpleje, Familieafdelingen, ligesom dagplejernes hjem fremadrettet gøres røgfri 24/7. Omfatter også selvejende institutioner med driftsoverenskomst.	Relevante udvalg
3	<i>Røgfri forening – med børn og unge som væsentlig målgruppe (min. 30%)</i>	Røgfrihed i folkeoplysende foreninger (herunder idrætsforeninger) for medlemmer og frivillige der hvor børn og unge udgør en væsentlig del af målgruppen.	Folkeoplysningsudvalget
4	<i>Røgfri arbejdsdag</i>	Der gennemføres røgfri arbejdsdag for medarbejdere på kommunale skoler hvor der indføres røgfri skoledag samt i røgfri institutioner, hvor børn/unge udgør hele eller en væsentlig del af målgruppen (indsats 1 og 2). Der tilbydes hjælp til rygestop i arbejdstiden og rygemedicin i en overgangsperiode. (Indsats 3).	Magistrat vedr. indsats 1 og 2. For indsats 3 en forudsætning for kommunalt tilskud fra relevante udvalg
5	<i>Røgfri festival og andre arrangementer hvor der opbæres kommunalt tilskud</i>	Det forudsættes for kommunale tilskud – der hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen – at der er tale om et røgfrit arrangement.	Kultur- og Fritidsudvalget
6	<i>Intet tilskud til arrangementer, der får tilskud fra tobaksindustrien</i>	Det ydes ikke kommunalt tilskud til arrangementer, hvor børn og unge er en væsentlig del af målgruppen, hvis arrangementet får tilskud fra Tobaksindustrien	Kultur- og Fritidsudvalget
7	<i>Røgfrie legepladser</i>	Røg forbydes på alle kommunale legepladser (Friarealer omkring daginstitutioner og skoler skal være røgfri hele døgnet jf. Lov om røgfri miljøer.)	By- og Miljøudvalget
8	<i>Røgfrie omgivelser omkring særlige kommunale institutioner</i>	Røg forbydes i de nære omgivelser omkring biblioteker, medborgercenter, musikhøjskole, kulturhuse, musikbunkers, idrætshaller, KU.BE, Avenyt, Edison, Frederiksbergmuseerne, Frederiksberg Svømmehal og Flintholm Svømmehal (hvor der er tale om kommunalt areal).	Kultur- og Fritidsudvalget
9	<i>Dialog om røg i børnefamilier</i>	Sundhedstjenestens fokus på røg i familien skærpes yderligere via dialogen i småbørnsfamilier og i forbindelse med ind- og udskolingsundersøgelsen. Tandplejen vil fremover have en dialog omkring rygning med den enkelte elev og evt. denne forældre ved undersøgelser. Rygning tilføjes anamneseskemaet og inddrages i undervisningen for 7. og 9. klasser.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Otte indsats er rettet mod andre sektorer, dvs. udenfor det kommunale myndighedsområde, hvor der er behov for en dialog for at initiere en Røgfri generation – en dialog der typisk skal tage udgangspunkt i det gode eksempel kommunen sætter med de primære indsats. Her kan bl.a. fremhæves rygepolitikken på ungdomsuddannelserne og salg af tobak i butikker og kiosker. Dialogen kan dermed tage afsæt i kommunens egne erfaringer med at implementere Røgfri generation.

Dialogbaserede indsats

Nr.	Indsats	Beskrivelse	Udvalg
10	<i>Røgfri skoledag på private skoler og efterskolen</i>	Der gennemføres dialog med private skoler og efterskolen på Frederiksberg om at gennemføre røgfri skoledag.	Undervisningsudvalget
11	<i>Røgfri institution for børn/unge i private institutioner og institutioner uden for Frederiksberg Kommune</i>	Der gennemføres dialog med private institutioner med borgere fra Frederiksberg om at gennemføre røgfri institution.	Relevante udvalg
12	<i>Røgfri Campus (ungdomsuddannelser)</i>	Der gennemføres dialog med Uddannelsesrådet og Campus Frederiksberg om at gennemføre røgfri skoledag på ungdomsuddannelser på Frederiksberg. Der tages ikke initiativer i f.t. videregående uddannelser.	Undervisningsudvalget/Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget
13	<i>Mindre synlige tobaksvarer i butikkerne og kioskerne</i>	Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet om at gøre tobaksvarer mindre synlige i butikkerne og kioskerne.	Magistrat
14	<i>Røgfri ikke-kommunale arbejdspladser på Frederiksberg</i>	Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet om at udveksle erfaringer vedr. røgfri arbejdsdag på private og offentlige arbejdspladser på Frederiksberg.	Magistrat
15	<i>Skærpet opfølgning vedr. aldersgrænse for at købe tobak</i>	Der gennemføres dialog med Erhvervsrådet og det lokale politi om at sikre en skærpet opfølgning på aldersgrænsen for at købe tobak.	Magistrat
16	<i>Praktiserende læger tager dialog med familier, hvor der er børn i hjemmet</i>	Der gennemføres dialog i KLU-regi om muligheden for en skærpet praksis for, at den praktiserende læge drøfter rygevaner med familier, hvor der er hjemmeboende børn.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
17	<i>Medlemskab af partnerskabet 'Røgfri fremtid'</i>	Frederiksberg kommune tilmelder sig partnerskabet 'Røgfri fremtid' og ambitionerne heri med udgangspunkt i en vedtagen handleplan for en røgfri generation på Frederiksberg.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Endelig er der 4 indsats, der dækker over kommunikation, opfølgning m.v.

Kommunikative og opfølgende indsats

Nr.	Indsats	Beskrivelse	Udvalg
18	<i>Koordineret og sammenhængende tværgående indsats; herunder information</i>	Der udarbejdes en kommunikationsplan for 2019-2020. 1) Kommunikationsplanen indeholder såvel intern som ekstern kommunikation med alle relevante interessenter. 2) Implementering af røgfri skole understøttes centralt vha. materiale og konsulentbistand. 3) Der udarbejdes en plan for skiltning på kommunale matrikler i samarbejde med institutionerne og offentlige steder.	Relevante udvalg, koordineret af Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
19	<i>Koordinering af opfølgende indsats i form af rygestoptilbud til borgere og medarbejdere</i>	I forbindelse med evt. indførelse røgfri arbejdsdag kan medarbejderne tilbydes rygestopkurser og rygestopmedicin. Rygestoptilbud til borgere og medarbejdere monitoreres centralt.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget
20	<i>Styrket undervisningstilbud på mellemtrinnet og udskoling i folkeskolerne: Systematisk tobaksforebyggende indsats</i>	Folkeskolernes mellemtrin og udskoling tilbydes sparring og hjælp til en styrket tobaksforebyggende indsats jf. indsats 18.	Undervisningsudvalget
21	<i>Erfaringsudveksling, netværk af ledere og medarbejdere fra kommunen og samarbejdspartnere</i>	2 årlige temamøder mhp. info om erfaringer fra andre kommuner, netværksopbygning og vidensdeling.	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

I forbindelse med handleplanen er der udarbejdet en tids- og procesplan. Efter at Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 har besluttet en handleplan, overgår den videre implementering til de respektive fagudvalg med fokus på de primære og opfølgende indsatser. Der udarbejdes en ny rygepolitik.

1. januar 2020 træder handleplanens indsatser i kraft i forhold til de primære og opfølgende indsatser. Samtidig udarbejdes der en tidsplan for implementering af de dialogbaserede indsatser, baseret på en status, forelagt Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 4. kvartal 2019.

I 4. kvartal 2020 forelægges Sundheds- og Forebyggelsesudvalget en status over implementering af Røgfri generation med henblik på en evt. udarbejdelse af handleplan for 2021-2022.

Handleplanens baggrundsmateriale er vedlagt som bilag; herunder den sundhedspolitiske handleplan, lov om røgfri miljøer, rygeforebyggende initiativer, der allerede er implementeret i Frederiksberg Kommune samt anbefalingerne under Røgfri Fremtid. (Bilag 4-10).

Økonomi

Selve implementeringen af de enkelte elementer i handlingsplanen refererer til de respektive fagudvalg samt Magistrat (som personaleudvalg). Økonomien i de enkelte initiativer afholdes inden for de enkelte udvalgs budgetter. Sundheds- og Forebyggelsesudvalget har dog afsat 0,2 mio. kr. til tværgående understøttelse af indsatserne til samlet projektledelse, kommunikations- og kampagnemateriale, arrangementer osv. fra udvalgets puljemidler. (SFU 5. november 2018, pkt. 72). Udvalget har desuden besluttet at reservere yderligere 0,3 mio. kr. til indsatser, hvis der viser sig et behov i arbejdet med handleplanen (SFU 4. februar 2019, pkt. 8).

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 25. marts 2019

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget, By- og Miljøudvalget, Børneudvalget, Kultur- og Fritidsudvalget, Socialudvalget samt Undervisningsudvalget og Magistrat (som personaleudvalg) den 1. april 2019 (høring).

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget den 29. april, Magistraten den 6. maj 2019 og Kommunalbestyrelsen den 13. maj 2019 (forelægges med henblik på endelig godkendelse).

Bilag

Bilag 01. Implementering af Røgfri generation, SFU 5. november 2018

Bilag 02. Høringssvar

Bilag 03. Røgfri generation. Handleplan 2019-2020

Bilag 04. Sundhedspolitisk handleplan 2019-2022

Bilag 05. Lov om røgfrie miljøer

Bilag 06. Rygepolitik-i-Frederiksberg-Kommune

Bilag 07 Rygeforebyggende initiativer i Frederiksberg Kommune 1

Bilag 08. Arbejdspladser der har indført røgfri arbejdsdag

Bilag 09. Røgfri Fremtid - hvad kan du gøre

Bilag 10. Vidensrådet for Forebyggelse.

Punkt 50: 1. forventede regnskab 2019

00.30.14-S00-5-19

Resume

Sagen indeholder forvaltningens første samlede prognose for regnskabsresultatet 2019 .

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at udvalget tager orienteringen vedrørende 1. forventede regnskab 2019 til efterretning.

Sagsfremstilling

Forventet regnskab er forvaltningens bud på, hvad regnskabsresultatet for 2019 vil blive. Kommunens økonomi kan deles op i drift, anlæg, indtægter og finansielle poster, der gennemgås i nævnte rækkefølge. Til sidst samles op på Frederiksbergs samlede økonomi.

Boks 1: Hovedkonklusioner i 1. forventede regnskab

Merforbrug på servicerammen

Der forventes på tværs af udvalg et merforbrug på 38,9 mio. kr. under servicerammen i 2019. Dette svarer til en afvigelse på 1,0 pct.

7,5 mio. kr. af merforbruget skyldes mindreindtægter fra betalingsparkering, hvor det med budget 2019 blev besluttet, at parkeringsforliget skal genforhandles og indtægterne øges. Det vil først være muligt at indhente de øgede indtægter, når der er indgået en politisk aftale. Derudover forventer 8 ud af 10 udvalg merforbrug i 2019, hvor særligt Socialudvalget, Børneudvalget og Undervisningsudvalget er udfordrede. Der er i udvalgs gennemgangen nedenfor beskrevet, hvordan forvaltningen arbejder for at sikre budgetoverholdelse på de enkelte udvalg.

Mindreforbrug på overførselsudgifterne

På overførselsudgifter er der samlet set indmeldt et forventet mindreforbrug 11,3 mio. kr. Mindreforbruget dækker over både mer- og mindreudgifter. Der forventes merudgifter til dagpenge til forsikrede ledige og mindreudgifter særligt på området for sygedagpenge samt til danskundervisning, hvor et udbud har sænket prisen.

Pres på anlægsrammen

I 2019 har Frederiksberg en negativ anlægspulje, der udgør 128,6 mio. kr. Puljen er opstået i forbindelse med, at projekter fra 2018 er blevet forsinkede og rykket til 2019. Der er med 1. forventede regnskab indmeldt forskydninger og mindreforbrug for 54,5 mio. kr., hvilket betyder, at der i den resterende del af 2019 skal findes yderligere mindreforbrug for 74,1 mio. kr. for, at puljen kan udmøntes fuldt ud, og anlægsrammen overholdes. Sammenlignet med tidligere år er dette et højt niveau for den negative anlægspulje på nuværende tidspunkt. Forvaltningen anbefaler derfor, at der p.t. ikke iværksættes nye anlægsprojekter eller omprioriteringer af anlæg til nye projekter i 2019. Frem imod månedsrapporten for marts samt 2. forventede regnskab vil forvaltningen gennemgå anlægspuljen med henblik på at

finde projekter, der kan udskydes eller fremrykkes med henblik på, at der sikres fuld udnyttelse og overholdelse af anlægsrammen i 2019.

Kassebeholdning i balance Kommunens forventede kassetræk svarer til bundlinjen i regnskabsresultatet. Samlet set forventes der et kassetræk på 235,0 mio. kr. i 2019 og en kassebeholdning ultimo året på 646,3 mio. kr. inklusiv deponering. Kassetrækket er større end det budgetterede kassetræk og er et resultat af det forventede merforbrug på driften. Hertil kommer, at Frederiksberg ekstraordinært har afdraget gæld i 2019.

I 1. forventede regnskab 2019 forventes der pres på både service- og anlægsrammen, hvilket også kan aflæses i et øget kassetræk.

Med budget 2019 er der i overslagsårene 2020 til 2022 lagt effektiviseringspuljer ind på samlet 140 mio. kr. Det betyder, at der i budgettet for 2020 skal udmøntes en negativ pulje på 40 mio. kr. igennem øgede effektiviseringer eller mindreforbrug i regnskabet. Med overskuddet på ca. 40 mio. kr. på driftsområdet i 2018 er den negative effektiviseringspulje på 40 mio. kr. udmøntet. Beløber stiger til 50 mio. kr. i budget 2021, som derfor i udgangssituationen skal udmøntes gennem et driftsoverskud på 50 mio. kr. i 2019. Det er derfor en forudsætning, at kommunen opnår gode regnskabsresultater, for fortsat at have mulighed for at udvikle Frederiksberg og investere i for eksempel hospitalsgrund og ny metro.

Forvaltningen igangsætter derfor en række tiltag til at sikre budgetoverholdelse på de enkelte udvalg i 2019. Tiltagene er beskrevet under de enkelte udvalg i udvalggennemgangen nedenfor. Derudover anbefales det på nuværende tidspunkt, at der ikke igangsættes yderligere tiltag under hverken anlæg eller service i 2019. Der vil blive fulgt op på service og anlæg i forbindelse med de løbende månedsopfølgninger og 2. og 3. forventede regnskab.

xt-decoration: underline;">1. Drift

Driftsområdet udgøres af service- og overførselsudgifter, herunder aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet.

1.1 Driftsudgifter inden for servicerammen

Tabel 1: Oversigt over serviceudgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019	1. FR 2019	Udgiftsneutrale omplaceringer	Afvigelse	Foreslåede tillægsbevillinger	Afvigelse efter TB
01 Magistraten	738,7	733,3	-9,5	4,0	2,6	1,4
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	103,4	103,6	-0,2	0,4	0,0	0,4
03 Undervisningsudvalget	778,4	796,7	12,3	6,0	-2,3	8,3
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	881,0	882,9	-2,1	3,9	0,6	3,3
05 Kultur- og Fritidsudvalget	179,8	182,9	0,5	2,5	0,5	2,0
06 Børneudvalget	688,9	699,1	1,3	8,9	0,3	8,6
07 Socialudvalget	463,6	470,7	-0,7	7,7	0,4	7,3

08 By- og Miljøudvalget	119,5	119,2	-0,2	-0,1	-7,6	7,5
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	12,5	12,5	0,1	0,0	0,0	0,0
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	82,4	80,9	-1,5	0,0	0,0	0,0
Korrigeret budget - Samlet	4.048,2	4.081,6	0,0	33,4	-5,5	38,9
<i>Modpost på usikkerhedspuljen</i>				7,7	7,7	
<i>Finansiering fra kassen</i>					2,3	

Udvalgsgennemgang

I 1. forventede regnskab er der på tværs af udvalg et forventet merforbrug på 38,9 mio. kr. efter tillægsbevillinger, som fordeler sig på flere udvalg. Kun to udvalg forventer balance i 2019, og de resterende otte udvalg forventer merforbrug i 2019. Nedenfor er en gennemgang af de enkelte udvalg.

På *Magistratens* område forventes der et merforbrug på 1,4 mio. kr. efter tillægsbevillinger. Merforbruget skyldes blandt andet, at effekterne af kommunens udbudsplan i 2019 får en større del udmøntet på overførselsrammen end forventet, og modsvares derfor af mindreudgifter under overførsler.

På *Bolig- og Ejendomsudvalgets* område forventes der et samlet lille merforbrug på 0,4 mio. kr. Merforbruget skyldes primært forventede merudgifter på el, varme og vand til kommunens bygninger, samt øgede udgifter til ejerforeningsbidrag til Akaciegaarden. Udvalget arbejder med styringsmodellen for energiudgifter for at sikre de rette incitament.

På *Undervisningsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 6,0 mio. kr. hvoraf merindtægter, der vedrører mellemkommunale afregninger, som ikke nåede at komme i regnskab 2018 søges tillægsbevillet, hvilket bringer merforbruget op på 8,3 mio. kr. Merforbruget skyldes behov for udskiftning af 1.000 computere samt fortsatte udfordringer på specialundervisningsområdet. Udvalget vil se om nogle computerudskiftninger kan udsættes til næste år samt udvise mådehold på centrale konti for at imødegå merforbruget.

På *Ældre- og Omsorgsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 3,9 mio. kr., hvoraf 0,6 mio. kr. søges tillægsbevillet. Merudgifterne skyldes primært fortsat stigende efterspørgsmål efter vederlagsfri fysioterapi samt udgifter til specialiseret rehabilitering, hvor selv et lille udsving i antallet af borgere, der får rehabilitering, har stor påvirkning på budgettet. Hvert forløb er således dyrt. Forvaltningen er ved at færdiggøre en analyse, der afdækker hvilke handlemuligheder kommunen har for at modvirke udgiftspresset på vederlagsfri fysioterapi. Desuden reguleres budgettet til hjemmepleje ned med 11,6 mio. kr. med udgangspunkt i den årlige demografiregulering ved 1. forventede regnskab. Det analyseres frem mod 2. forventede regnskab, om tidligere års effektiviseringer på hjemmehjælpsområdet har en større effekt end først indregnet i budget 2019, hvilket blandt andet mindreforbruget i 2018 skaber anledning til. Dette uddybes i afsnittet om demografiregulering.

På *Kultur- og Fritidsudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 2,0 mio. kr. efter tillægsbevillinger. Udfordringen skyldes forventede mindreindtægter i Frederiksberg Svømmehal, da dele af kurbadet ikke er funktionsdygtigt. Den ansøgte tillægsbevilling på 0,5 mio. kr. omhandler, at effektiviseringer som følge af, at en ny sorteringsmaskine på biblioteket ikke kan realiseres i 2019, da indkøb af ny sorteringsmaskine er forsinket. Udvalget arbejder på at finde tiltag på den resterende driftsramme for at imødegå merforbruget.

På *Børneudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 8,9 mio. kr. hvoraf 0,3 mio. kr. søges tillægsbevillet. Udfordringen skyldes fortsatte udfordringer på det specialiserede børneområde samt udfordringer med merudgifter i forbindelse med nedlukningen af Allégården som døgninstitution for uledsagede flygtningebørn. Udvalget arbejder på flere fronter for at modgå det forventede merforbrug, blandt andet ved, at kommunen udvikler egne målrettede tilbud i stedet for at købe dyrere tilbud samt implementerer ny systemunderstøttelse til styring af det specialiserede område.

På *Socialudvalgets* område forventes der samlet set et merforbrug på 7,3 mio. kr. efter tillægsbevillinger primært som følge af forventede merudgifter vedrørende Borgerstyret Personlig Assistance (BPA) og udgifter til særligt tilrettelagte uddannelsesforløb (STU). Derudover forventes der stigende udgifter til støtte i borgerens eget hjem. For at modgå udgiftspresset arbejdes der med tiltag, der kan sikre en stram visitation på disse områder.

På *By- og Miljøudvalgets* område forventes der samlet set merforbrug på 7,5 mio. kr. efter ansøgte tillægsbevillinger. Årsagen er manglende indtægter fra parkering, hvor der med budget 2019 blev aftalt at ændre regler og priser svarende til merindtægter for 15 mio. kr., hvoraf kommunen efter modregning til staten forventes at kunne beholde 4,5 mio. kr. Regel- og prisændringen skal vedtages af forligskredsen for budget 2019, hvilket endnu ikke er sket. Dette betyder, at det ikke er muligt at hente de fulde merindtægter i 2019. Dog skønnes mindreindtægten ikke at være de fulde 15 mio. kr., idet der i 2018 var merindtægter på parkeringsområdet – og der forventes et lignende indtægtsniveau i 2019 frem mod en regel- og prisændring. Budgetbalance i 2019 afhænger af, hvornår forligskredsen indgår forlig om regel- og prisændring, hvor hurtigt ændringerne kan indføres samt omfanget af ændringerne. Der søges mindreudgifter for 7,6 mio. kr. tillægsbevilget, hvilket omhandler en efterregulering af kommunens udgifter til Movia i 2017. Udgifterne har derfor ikke kobling til By- og Miljøudvalgets drift i 2019, og søges derfor tillægsbevilliget til puljen til uforudsete udgifter.

På *Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets* og *Sundheds- og Forebyggelsesområdet* forventes der samlet set balance i 2019.

1.2 Særlige fokusområder under service

De specialiserede områder

For at sikre, at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne, har Frederiksberg en målsætning om, at de specialiserede områder ikke må udgøre over 17,8 pct. af servicerammen. Dette svarer til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt. Inden 1. forventede regnskab udgør budgettet til de specialiserede områder 17,5 pct. af servicerammen. Med 1. forventede regnskab er der indmeldt afvigelser på de specialiserede områder på 12,5 mio. kr., hvilket bringer andelen af specialområdet op på 17,9 pct. af servicerammen, hvilket vil sige, at forbruget ligger 0,1 pct. eller 2,2 mio. kr. over målsætningen.

Ansøgte overførsler 2018-2019

For at understøtte god økonomistyring er det vigtigt at give kommunens budgetansvarlige ledere de rigtige incitamenter. Derfor får alle institutioner overført opsparing på op til pct. af deres budget imellem årene og merforbrug overføres fuldt ud. Hvis institutionen har behov for at foretage investeringer, kan de herudover spare op i løbet af året og ansøge om at få konkrete midler overført ud over de to pct. De automatiske driftsoverførsler 2018-19 blev behandlet af Kommunalbestyrelsen den 18. marts 2019, hvorimod de ansøgte overførsler er en integreret del af 1. forventede regnskab, således at de økonomiske konsekvenser kan ses i sammenhæng med den samlede økonomiske status for 2019.

Der er i alt modtaget ansøgninger om overførsler for 7,8 mio. kr. fra 2018 til 2019. Ansøgningerne knytter sig til ansøgning om afdragsordninger af gæld for to skoler, en klub og en SFO, der i 2018 har fået et så stort merforbrug, at forvaltningen ikke vurderer, at det alene kan afdrages over et år. Derudover søges der om gældssanering på to skoler, der igennem flere år har haft vanskeligheder med at overholde budgettet, og nu som led i en genopretningsplan søger gældssanering. På hjemmeplejen har overgangen til et nyt omsorgssystem i 2018 og udfordringer med data herfra betydet, at den kommunale hjemmepleje ikke har kendt rammerne for deres budget, og derfor ikke har kunne ramme budgettet. Merforbruget i 2018 søges derfor annulleret. Endelig søges overførsler vedrørende institutioner, der lukker, annulleret, ligesom en teknisk fejl i udmeldingen af rengøringsbudgettet til Tre Falke Skole har betydet, at skolens automatiske overførsel har været for lav. Overførsler søges nu bevilget, så det sikres at skolen holdes skadesfri. Ansøgte overførsler finansieres i 2019 af puljen til uforudsete udgifter, så det sikres at servicerammen ikke overskrides i 2019.

Tabel 2: Ansøgte overførsler 2018 til 2019.

Titel	Udvalg	Beløb		
		TB 2019	TB 2020	TB 2021
Afdragsordninger til skoler, klub og SFO med merforbrug	UU	1.777	-1.478	-299
Gældssanering på Lindevangs- og Søndremarksskolen	UU	3.000		

Annulering af merforbrug under den kommunale hjemmepleje	ÆOU	1.755		
Lukning af institutioner under Børneudvalget	BU	942		
Tre Falke Skolen - rengøringsbudget	UU	144		
Rekruttering og fastholdelse af SOSU-elever	ÆOU	184		
I alt ansøgte overførsler		7.802	-1.478	-299

En nærmere gennemgang af de ansøgte overførsler fremgår af bilag 6.

Demografiregulering

Befolkningsprognosen 2019 viser et lavere folketal i 2019 end forudset i befolkningsprognosen 2018. I Frederiksberg Kommune demografireguleres de store velfærdsområder for udviklingen i befolkning og efterspørgsel for at sikre et konstant serviceniveau ved ændringer i befolkning. For områder, hvor udgifter har en meget direkte indflydelse på økonomien, reguleres budgettet 2019 med 1. forventede regnskab. Dette gælder normalområdet under skoler, modtageklasser, fritidsordninger, dagtilbud samt hjemmeplejen og plejeboliger. For områder, hvor befolkningsudviklingen har en mindre direkte indvirkning, reguleres budgetterne for 2020 og frem. Dette omhandler dele af kultur- og specialområdet og sker i 1. finansielle orientering.

Demografireguleringen for 2019 frigør samlet set 4,9 mio. kr. fra de demografiregulerede områder.

Mindreudgifterne vedrører primært hjemmeplejeområdet, hvor der frigøres 11,6 mio.kr. Dette er i hovedsagen ikke en effekt af færre ældre, men en effekt af mindre efterspørgsel efter hjemmepleje end forudsat i budget 2019. Efterspørgslen fastsættes i budgettet, som sidst kendte år, hvilket betyder, at budget 2019 er fastsat ud fra efterspørgslen i 2017. De forventede mindreudgifter i 2019 i 1. forventede regnskab baserer sig på mindreforbruget i 2018. I budget 2016 og 2017 blev der iværksat målrettede indsatser for at rehabilitere hjemmehjælpsmodtagere og arbejde på øget selvhjulpethed. De fulde effekter viste sig ikke i 2017, og Ældre- og Omsorgsudvalget blev i budget 2017 og frem varigt tillægsbevilget 6,8 mio. kr. for at kompensere for de ikke-opnåede effektiviseringer. Denne ekstraordinære kompensation leveres nu med forbruget i 2018 og det deraf forventede forbrug i 2019 tilbage til usikkerhedspuljen via demografireguleringen. Herudover er der et yderligere faldt i efterspørgslen på hjemmeplejeområdet på 2,5 mio.kr., som også indgår i demografireguleringen. Det analyseres nærmere, om der er opnået en ekstra effektivisering fra rehabiliteringsindsatserne, og om faldet i efterspørgslen efter hjemmepleje har et varigt niveau. Derfor reserveres der 2,5 mio.kr. i puljen til uforudsete udgifter til imødekomme eventuelle ændringer i hjemmeplejeaktiviteten i 2019.

På dagtilbudsområdet og under ældreboliger betyder den svagt faldende befolkning mindre korrektioner af budgettet.

På Undervisningsudvalgets område forventes der merudgifter på trods af et svagt faldene børnetal, hvilket har flere forklaringer. For privatskoleelever er der en forsinkelse i afregningen, hvilket betyder, at et fald i børnetallet først slår i gennem i 2020. For modtageklasser er der i starten af 2019 indskrevet flere med behov for at starte deres skolegang i Danmark i en modtageklasse på trods af et samlet fald i antal børn. For normalområdet skyldes merforbruget primært, at der sælges færre pladser, hvilket betyder færre indtægter.

Tabel 3: Demografiregulering 2019

Udvalg	Område	1.000 kr.
ÆOU	Ældreboliger	-896
ÆOU	Hjemmepleje	-11.559
BU	Dagtilbud	-426
UU	Skoler	2.572
UU	Privat- og efterskoler	1.828
UU	Modtageklasser	3.033

UU	SFO og Klub	588
I alt		-4.860

Forøgelser af det administrative personale

Med 1. forventede regnskab søges der to steder om varige forøgelser af budgettet til administrativt personale samt en midlertidig forøgelse.

Det ene drejer sig om en forøgelse på 0,2 mio. kr. under Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet. Forøgelsen dækker administration af fritvalgsbeviset, der indføres som en del af genudbuddet af madservice under Ældre- og Omsorgsudvalget. Forøgelsen følger beslutning i Kommunalbestyrelsen den 28. januar 2019 og medfører en tillægsbevilling på Magistraten.

Det andet omhandler 0,1 mio. kr. til administration af stadepladser under By-, Kultur- og Miljøområdet. Konkret udføres arbejdet af en medarbejder, der aflønnes i afdelingen under Magistraten, og hvor der i dag omkonteres forbrug efterfølgende. Ifølge konteringsreglerne kan man kontere lønomkostninger ud fra den primære beskæftigelse hos medarbejderen og dermed forenkle opfølgning og minimere omkontering.

Den midlertidige forøgelse omhandler 0,4 mio. kr. relateret til integrationsprogrammet. Budgettet til den samlede opgaveportefølje under integrationsprogrammet blev nedjusteret med flygtningeprognosen i 2018, hvor der ikke blev taget højde for målgrupper ud over flygtninge. Dette korrigeres der for med denne tillægsbevilling. Tillægsbevillingen er midlertidig, da det langsigtede budget undersøges. En eventuel varig ændring vil indgå i forhandlingerne om budget 2020.

Status på puljen til uforudsete udgifter

I budget 2019 er der afsat en pulje til uforudsete udgifter (usikkerhedspuljen) på 30,0 mio. kr. Da kommunerne er underlagt rammer for brug af serviceudgifter i budgetloven, styrer Frederiksberg efter ikke at overskride kommunens andel af kommunernes samlede serviceramme. Dette medfører, at når der overføres midler imellem år, er det nødvendigt at nedskrive puljen til uforudsete udgifter for, at undgå at rammen overskrives.

I mellem 2018 og 2019 er der samlet i 3. forventede regnskab samt i sagen om automatiske overførsler bevilget 25,5 mio. kr. i overførsler. Dette bringer puljen til uforudsete udgifter ned på 4,5 mio. kr. inden 1. forventede regnskab.

Med 3. forventede regnskab 2018 blev der fremrykket 2,2 mio. kr. i serviceudgifter fra 2019 til 2018, hvilket betyder, at korrigeret budget herefter er 2,2 mio. kr. under servicerammen. For at sikre, at kommunen udnytter servicerammen fuldt ud, indstiller Økonomi og Udbud, at puljen til uforudsete udgifter opskrives med 2,2 mio. kr. med modpost på kassen, så korrigeret budget på service er lig med servicerammen. Opskrivningen finansieres af mindreforbrug på overførselsudgifter, således at opskrivningen er udgiftsneutral.

I tabel 4 fremgår ændringer i puljen til uforudsete udgifter med 1. forventede regnskab. Demografi og ansøgte overførsler har som beskrevet ovenfor modpost på puljen. Desuden indgår en række tekniske udmøntninger samt berigtigelser. Der ud over er der afsat en reservation til at kompensere Ældre- og Omsorgsudvalget, hvis det viser sig, at der med demografireguleringen for 2019 er forudsat et for stort fald i efterspørgslen efter hjemmepleje.

På kommunalbestyrelsesmødet 25. februar 2019, blev det i sagen ”Ansøgninger fra Skolen ved Søerne om busordning ved etablering af klimasikring og ny legeplads” besluttet, at der skal etableres en busordning. Ordningen skal sikre, at tre klasser dagligt kan undervises et andet sted i perioden hvor anlægsarbejderne vedrørende klimatilpasning og legeplads står på. I alt udstod finansiering på 0,9 mio.kr. i sagen til ekstra personale samt udgifter til selve bussen. Det blev besluttet at de 0,9 mio. kr. skulle findes inden for Børne- og Ungeområdet i 1. forventede regnskab. Midlerne er nu fundet under anlægsprojektet ”Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet”. Da udgifterne til busordningen er serviceudgifter, og finansieringen er fundet under anlæg, er det nødvendigt at nedskrive puljen til uforudsete udgifter, så de samlede serviceudgifter ikke stiger, og servicerammen dermed overskrives. Modsat frigøres anlægsmidlerne og hjælper med at nedskrive den negative anlægspulje.

Sidst påvirkes puljen af de ansøgte tillægsbevillinger i 1. forventede regnskab. Puljen udgør 8,1 mio. kr. efter 1. forventede regnskab til dækning af uforudsete udgifter resten af året.

Tabel 4: Opgørelse af puljen til uforudsete udgifter

Serviceudgifter (mio. kr.)	Korr. budget 2019
----------------------------	----------------------

Budget 2019	30.000
Overførsler- 3. FR 2018 og automatiske	-25.525
Status før 1. FR	4.475
Opskrivning af usikkerhedspuljen	2.290
Demografi	4.860
Ansøgte overførsler	-7.802
Tekniske ændringer	-36
Reservation - udsving i efterspørgslen efter hjemmehjælp	-2.500
Busordning- Klimatilpasning og legeplads, Skolen ved søerne.	-948
Ansøgte tillægsbevillinger med modpost på usikkerhedspuljen	7.747
I alt	8.086

1.3. Overførselsudgifter

Nedenstående tabel 5 viser de indmeldte afvigelser og tillægsbevillinger på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et mindreforbrug på 11,3 mio. kr., hvoraf 6,6 mio. kr. søges tillægsbevilliget.

Tabel 5: Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget 2019	1. FR 2019	Afvigelse 2019	Foreslåede tillægsbevillinger	Afvigelse efter tillægsbevillinger
01 Magistraten	65,9	66,2	0,4	4,4	-4,0
02 Bolig- og Ejendomsudvalget	-7,6	-6,2	1,4	1,4	0,0
04 Ældre- og Omsorgsudvalget	1,1	1,1	0,0	0,0	0,0
06 Børneudvalget	9,4	8,7	-0,7	0,0	-0,7
07 Socialudvalget	-7,6	-7,6	0,0	0,0	0,0
09 Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	1.082,7	1.070,3	-12,4	-12,4	0,0
10 Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	411,4	411,4	0,0	0,0	0,0
Heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	411,4	0,0	0,0	0,0
Samlet	1.555,2	1.543,9	-11,3	-6,6	-4,7

Det indmeldte mindreforbrug på overførselsudgifterne vedrører primært Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område, hvor der er forventet mindreforbrug på 12,4 mio. kr. Dette skyldes primært, at der var kraftigt faldende udgifter til sygedagpenge ultimo 2018, hvilket betyder, at udgiftsforventningerne i 2019 er lavere end ved budgetvedtagelsen. Modsat er der merudgifter til dagpenge til forsikrede ledige. Herudover er der mindredgifter på 3 mio. kr. vedrørende

flygtninge, som primært kan tilskrives færre udgifter til introduktionsydelse og introduktionsprogram. Under udvalget er der også indregnet mindredgifter for 4,0 mio. kr. vedrørende udbud af danskuddannelser. Midlerne flyttes til Magistraten, hvor de indgår i til indfrielse af kommunens udbudsstrategi.

På Bolig- og Ejendomsudvalgets områder er der mindreindtægter for 1,4 mio. kr. vedrørende lejeindtægter, der bortfalder, når plejeboligerne på Betty Nansens Allé (Betty 2) sælges. Mindreindtægten modsvares af tilsvarende reducerede udgifter til renter og afdrag fra lån, som bortfalder, når ejendommen sælges. Desuden er der en mindre afvigelse under Børneudvalget der vedrører refusion for tabt arbejdsfortjeneste. Under Magistraten ligger desuden puljer til at modgå en eventuel efterregulering af kommunernes samlede overførselsudgifter i 2018. Puljerne udgør på nuværende tidspunkt 53,8 mio. kr. og forventes udmøntet i forlængelse af Økonomiaftalen imellem KL og Regeringen, når en eventuel efterregulering er kendt.

2. Anlæg

Der er ved 1. forventede regnskab gennemført en periodisering af samtlige anlægsprojekter med henblik på at sikre, at anlægsrammen for 2019 kan overholdes. Der arbejdes igen i 2019 med en negativ pulje, der afspejler niveauet for forventede forskydninger og mindreforbrug på de igangværende projekter. Dette muliggør en budgetlægning på de konkrete anlægsprojekter, der samlet set ligger ud over anlægsrammen. I det omfang, at der i løbet af året ikke kan identificeres forskydninger og mindreforbrug svarende til omfanget af den negative anlægspulje, vil det imidlertid medføre en overskridelse af anlægsrammen.

Puljen er på nuværende tidspunkt på 128,6 mio. kr., som primært skyldes forskydninger af projekter fra 2018, der blev søgt overført ved 3. forventede regnskab og den automatiske overførselssag for anlægsudgifterne fra 2018 til 2019. Herudover er der sket en fremrykning af midler til renovering af rådhusårnet på 10,5 mio. kr. samt bevilget rådighedsbeløb til Åbne skolegårde ved Skolen ved Søerne på 1,3 mio. kr. finansieret af den negative anlægspulje i 2019. For at dette ikke betyder merudgifter for kommunen, sker der en tilpasning af projektet Renovering af Ny Hollænderskolen i forbindelse med budgetlægningen for 2020-2023.

Nedenstående tabel 6 viser de indmeldte afvigelser og ansøgte tillægsbevillinger på anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Tabel 6: Anlægsudgifter inden for anlægsrammen.

Anlægsudgifter (1.000 kr.)	Korr. budget 2019	1. FR 2019	Afvigelser 2019	TB 2019	TB 2020	TB 2021	TB 2022	TB 2023
Magistraten	33.937	28.234	-5.703	-4.376	3.019	0	0	0
Bolig- og Ejendomsudvalget	85.686	83.497	-2.189	-1.809	1.809	0	0	0
Undervisningsudvalget	73.833	53.649	-20.184	-21.143	16.143	5.000	0	0
Ældre- og Omsorgsudvalget	9.106	18.206	9.100	9.100	-9.825	0	0	725
Kultur- og Fritidsudvalget	59.852	47.146	-12.706	-11.881	11.881	0	0	0
Børneudvalget	16.458	15.269	-1.189	-1.189	0	0	0	0
Socialudvalget	10.256	10.458	202	-148	148	0	0	0
By- og Miljøudvalget	151.042	129.209	-21.833	-14.400	13.600	0	0	0
Korrigeret budget - eksklusiv negativ pulje	440.170	385.668	-54.502	-45.846	36.775	5.000	0	725
Negativ anlægspulje	-128.609	0	128.609	45.846				

Behov for yderligere forskydninger og mindreforbrug		-74.107	-74.107	0
Korrigeret budget - inklusiv negativ pulje	311.561	311.561	0	0
Negativ anlægspulje efter 1. FR				-82.763

Som det fremgår af tabel 6 ovenfor, så er der samlet set ved 1. forventede regnskab indmeldt tillægsbevillinger på netto 45,8 mio. kr. Dette dækker næsten udelukkende over tidsmæssige forskydninger, og 36,8 mio. kr. søges derfor overført til 2020, mens yderligere 5,0 mio. kr. søges overført til 2021 og 0,7 mio. kr. søges overført til 2023. Det indstilles, at de ansøgte mindreforbrug og forskydninger i 2019 bevilges med modpost på den negative anlægspulje. Den negative anlægspulje for 2019 nedskrives således med 45,8 mio. kr. og udgør herefter 82,8 mio. kr. Der er herudover identificeret mindreforbrug og forskydninger på 8,7 mio. kr., der ikke søges tillægsbevilget på nuværende tidspunkt primært grundet usikkerhed omkring de præcise beløb. Der skal frem mod 2. forventede regnskab skabes sikkerhed omkring dette beløb, og der skal herudover identificeres yderligere mindreforbrug og forskydninger for 74,1 mio. kr. for at udmønte den negative anlægspulje fuldt ud i år.

2.1 Status på den negative anlægspulje

Behovet for yderligere mindreforbrug og forskydninger på 74,1 mio.kr. ligger over niveauet i 1. forventede regnskab i de foregående år, hvor der har været arbejdet med en negativ anlægspulje. Dette indikerer et potentielt merforbrug på anlægsrammen i indeværende år. Med en negativ anlægspulje af denne størrelse kan forvaltningen på det foreliggende grundlag ikke anbefale, at der fremrykkes anlæg til 2019 eller igangsættes andre anlæg, der vil øge puljens størrelse i 2019. Forvaltningen igangsætter en analyse af, hvad et bæredygtigt niveau for den negative anlægspulje er, ud fra den nuværende anlægspuljefølge og fremdriften i nuværende projekter. Samtidig gennemgås anlægspuljefølge i 2019-2022 for mulige håndtag til både at fremrykke og udskyde anlægsaktiviteter. Der vil blive fulgt op på dette arbejde i månedsopfølgningen for marts samt i 2. forventede regnskab.

2.2 Status på salg af ejendomme

I tilknytning til Frederiksberg Kommunes strategi for salg af ejendomme blev der i august 2016 udarbejdet en opgørelse over det forventede provenu ved salg af en række kommunale ejendomme i perioden 2016-19. I forbindelse med 1. forventede regnskab er der udarbejdet en opdateret status. I den oprindelige plan var der i 2016-19 forudsat samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 37,6 mio. kr. Planen er siden 2016 blevet ændret, opdateret og udvidet til at indeholde år 2020 og 2021, som følge af udskydelser af salg, ændrede salgsvurderinger, lavere indtægter ved salg og eventuelle fravalg af salg. Planen indeholder nu forventede indtægter for 134,6 mio. kr. for perioden 2016-2021. Der henvises til det fortrolige bilag 7 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

3. Indtægter

På indtægtssiden, der dækker over skatter, tilskud og udligning, renter samt udligning af købsmoms, forventes der merindtægter for 7,9 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Merindtægterne vedrører udligning af købsmoms, hvor en selvejende institution i tidligere år har betalt moms af deres anlægsudgifter. Kommunen er berettiget til, at momsens bliver refunderet for udgifterne, der således indregnes i 2019.

Desuden forventes der et bedre resultat under renter, hvor der både er lån, der er indfriet, samt er sket en rentetilpasning af lån vedrørende plejeboligerne Kredsens Hus.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

4. De brugerfinansierede områder

Der forventes ingen afvigelser på driftssiden af de brugerfinansierede områder. På anlægssiden forventes der mindredgifter på 22,1 mio. kr. primært som følge af forskydninger af en række klimatilpasningsprojekter til 2020.

5. Øvrige finansielle poster

På øvrige finansielle poster, der dækker over afdrag på gæld, lånoptagelse, deponeringer samt finansforskydninger, forventes der nettomerudgifter på 23,9 mio. kr. i forhold til korrigeret budget. Dette dækker over en række mer- og

mindreudgifter. Merudgifterne skyldes primært, at udgifter til grundkapitalindsud, der var budgetteret i 2018, først udbetales i 2019. Derudover skal der i forbindelse med salg af Betty Nansens Allé 51-53 udbetales en hensættelse til vedligehold, ligesom der er foretaget et ekstraordinært afdrag på lån jævnfør nedenstående afsnit.

Der henvises til bilag 4 for en mere detaljeret gennemgang af de enkelte poster.

5.1 Ekstraordinært afdrag på lån

I forbindelse med 3. forventede regnskab 2018 blev det besluttet ekstraordinært at afdrage 81,7 mio. kr. på kommunens gæld. Gælden blev indfriet ultimo februar. De 81,7 mio. kr. var to lån ud af en samlet gældsportefølge hos KommuneKredit på 96,3 mio. kr. fordelt på tre lån, hvor renteswapsne udløb samtidig. Når renteswapsne udløber, kan man omkostningsfrit afdrage restgælden. Ifølge aftalen med KommuneKredit samt reglerne for kommunalt lånoptag kan man inden for samme regnskabsår vælge at optage nye lån svarende til det beløb, der er afdraget.

Forvaltningen har derfor i forbindelse med afdraget på de 81,7 mio. kr. opsagt den fulde låneportefølge på 96,3 mio. kr. Dette svarer til et yderligere ekstraordinært gældsafdrag på 14,6 mio. kr. i 2019. Afdragene i 2019 kan lånoptages igen, såfremt der er behov for dette senere i 2019.

6. Opfølgning på initiativer vedtaget med budget 2019

Forvaltningen har i forbindelse med 1. forventede regnskab udarbejdet en opdateret status på implementering af initiativer i budgetforlig 2019.

I lighed med tidligere år indeholder budgetforligsopfølgningen alene nye initiativer vedtaget med seneste budget. I alt er der 168 initiativer fordelt på effektiviseringer, udvidelser, anlæg og tekststykker. Den indmeldte status på de enkelte initiativer kan ses i vedlagte bilag 5. Hvert initiativ er markeret med en farvekode, grøn, lysegrøn, gul eller rød, som indikerer, hvordan implementeringen forløber.

164 af 168 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder, at initiativerne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.

Et initiativ er markeret lysegrønt. Farvekoden lysegrøn betyder, at initiativet forløber planmæssigt, men har en politisk godkendt revideret tidsplan eller ændret indhold i forhold til det besluttede i budgetforliget. Initiativet omhandler drift af legepladsen i Frederiksberg Have. Da budget 2019 blev vedtaget, forelå der endnu ikke en præcis tidsplan for anlæg af legepladsen, der udføres af staten, og der blev afsat driftsmidler svarende til ibrugtagelse medio 2019. Nu forventes anlægget klart ultimo 2019.

To initiativer er markeret gule. Den gule farvekode indikerer, at der er opstået usikkerhed enten vedrørende tidsplanen, budgetoverholdelsen eller kvaliteten. Initiativerne vedrører:

- Ændring af priser for parkering, hvor de konkrete ændringer i priserne ifølge budgettet skal aftales af forligskredsen for budget 2019. Da de politiske forhandlinger endnu ikke er afsluttet, er ændringen af priser forsinket. Hvorvidt det budgetterede merprovenu kan realiseres, afhænger af tidspunkt for politisk beslutning, samt hvilken model for regulering af priserne på parkering, der vælges.
- Forebyggelse af ensomhed hos yngre borgere. Projektet har revideret tidsplan, idet indsatsen først kan påbegyndes medio 2019. Den reviderede tidsplan fremlægges til politisk behandling i april og maj 2019. Godkendes den reviderede tidsplan, vil initiativet til næste opfølgning ændre status til lysegrøn.

Et initiativ er markeret rødt. Den røde farvekode betyder, at et initiativ ikke forventes at kunne implementeres i sin oprindelige form. Initiativet vedrører udbud af madservice på ældreområdet, hvor der igennem et ændret koncept for levering af mad til borgere i eget hjem var forudsat, at der kunne hentes en effektivisering ved genudbud af opgaven. Det har vist sig, at det ikke er muligt at hente effektiviseringen ved udbuddet. Udvalget har godkendt de fremadrettede principper for madserviceordningen.

7. Opfølgning på 3. forventede regnskab 2018

I forbindelse med beslutningen om ekstraordinært at afdrage gæld i 3. forventede regnskab 2018 anmodede Magistraten forvaltningen om at overveje, hvorledes opfølgningen på 3. forventede regnskab fremover kan ske i forbindelse med det efterfølgende 1. forventede regnskab.

Første forventede regnskab 2019 viser forventet merforbrug i 2019, hvorfor det ikke anbefales p.t. at sætte yderligere initiativer i gang.

På baggrund af indmeldingerne til 1. forventede regnskab forventes der i 2019 et samlet kassetræk på 235,0 mio. kr., hvilket resulterer i en forventet kassebeholdning på 646,3 mio. kr. ultimo 2019 inkl. udgifter til deponering. Kassen ultimo året forventes dermed at være lavere end korrigeret budget, hvilket primært grunder i det forventede merforbrug på strukturelle balance i 2019 på 22,0 mio. kr. samt merforbrug på finansielle poster på 21,7 mio. kr. Faldet i den forventede kassebeholdning skal ses i sammenhæng med posten afdrag på lån, hvor det med 3. forventede regnskab blev besluttet ekstraordinært at afdrag.

Tabel 7: Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Regnskabsoversigt (1.000 kr.)	Opr. Budget 2019	Korr. Budget 2019	1. FR 2019	Afvigelse Opr. budget	Afvigelse Korr. budget	TB 2019
Indtægter i alt	-5.851,3	-5.852,1	-5.860,0	-8,6	-7,9	-3,5
Driftsudgifter i alt	5.604,8	5.603,4	5.633,3	28,5	29,9	-4,3
Serviceudgifter	4.050,5	4.048,2	4.089,4	38,9	41,2	2,3
Aktivitetsbestemt medfinansiering	411,4	411,4	411,4	0,0	0,0	0,0
Overførselsudgifter	1.142,9	1.143,8	1.132,5	-10,4	-11,3	-6,6
STRUKTUREL BALANCE	-246,5	-248,7	-226,7	19,8	22,0	-7,8
Anlægsudgifter inden for rammen	311,6	311,6	311,6	0,0	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	49,2	46,2	70,5	21,3	24,3	24,3
Anlægsindtægter	-30,2	-85,1	-83,6	-53,5	1,5	3,1
Brugerfinansieret område	73,5	97,7	75,6	2,1	-22,1	-11,7
Resultat i alt (- = overskud)	157,5	121,6	147,3	-10,2	25,7	7,9
Kassebeholdning primo	881,2					
Årets resultat	157,5	121,6	147,3	-10,2	25,7	7,9
Lånoptagelse	-128,1	-151,6	-153,3	-25,1	-1,7	-11,2
Finansforskydninger	39,1	44,1	51,5	12,4	7,4	19,1
Afdrag på lån	91,9	173,5	189,5	97,6	16,0	16,0
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	-160,3	-187,6	-235,0	-74,6	-47,4	-31,8
Kassebeholdning ultimo	720,9	693,6	646,3			

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Magistraten den 1. april 2019 og Kommunalbestyrelsen den 8. april 2019.
Fremlægges til orientering i fagudvalg den 1. april 2019.

Historik

Indstilling 1. april 2019, pkt. 125:

Direktionen indstiller, at Magistraten overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler:

1. at 1. forventede regnskab 2019 tages til efterretning,
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes for 2019 med modpost på kassen:
  - Nettomerudgifter på 2,3 mio. kr. under serviceudgifter, jf. bilag 2a,
  - Servicerrammeneutrale omplaceringer mellem udvalg, jf. bilag 2a og bilag 3k,
  - Nettomindreudgifter på 6,6 mio. kr. under overførselsudgifter, jf. bilag 2a og bilag 3a-j,
  - Nettomerudgifter på 27,4 mio. kr. under anlægsudgifter uden for rammen, jf. bilag 2b og bilag 3l,
  - Nettomindreudgifter på 11,7 mio. kr. under brugerfinansieret anlæg jf. bilag 2b,
  - Nettomerudgifter på 20,4 mio. kr. under finansielle poster, jf. bilag 4,
3. at der godkendes tillægsbevillinger med modpost på usikkerhedspuljen på 7,7 mio. kr. jf. bilag 2a,
4. at der godkendes tillægsbevilling af mindreudgifter inden for anlægsrammen for 45,8 mio. kr. i 2019 med modpost på den negative anlægspulje, samt at merudgifter for 36,8 mio. kr. i 2020, merudgifter for 5,0 mio. kr. i 2021 og merudgifter for 0,7 mio. kr. i 2023 indarbejdes i henholdsvis budgetforslag 2020, 2021 og 2023, jf. bilag 2b.
5. at opfølgning på initiativer i budget 2019, jf. bilag 5, tages til efterretning,
6. at det tages til efterretning, at der er foretaget ekstraordinært lånafdrag på 14,6 mio. kr. i 2019, med mulighed for senere lånoptag,
7. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme, jf. bilag 7, tages til efterretning .

Bilag

Bilag 0 - Læsevejledning til 1. forventede regnskab 2019

Bilag 1a - Bevillingsoversigt

Bilag 1b- Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 2a - Driftsafvigelser og tillægsbevillinger fordelt på udvalg

Bilag 2b - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 3a - Magistraten

Bilag 3b - Bolig- og Ejendomsudvalget

Bilag 3c - Undervisningsudvalget

Bilag 3d - Ældre- og Omsorgsudvalget

Bilag 3e - Kultur- og Fritidsudvalget

Bilag 3f - Børneudvalget

Bilag 3g - Socialudvalget

Bilag 3h- By- og Miljøudvalget

Bilag 3i - Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

Bilag 3j - Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Bilag 3k - Servicerrammeneutrale afvigelser

Bilag 31 - Beskrivelser af afvigelser på anlæg

Bilag 4 – Finansielle poster i 1. forventede regnskab 2019

Bilag 5 - Budgetforligsofølgning

Bilag 6 - Ansøgte driftsoverførsler 2018-2019

Punkt 51: Orientering om projektet "Forstå din baby" i Sundhedsplejen

29.12.00-G01-2-19

Resume

Forskningsprojektet "Forstå din baby" er et partnerskab mellem Københavns Universitet, Nordea-fonden og sundhedsplejen i ti partnerskabskommuner: Frederiksberg, Hvidovre, Høje-Taastrup, Køge, Holbæk, Næstved, Lolland, Nyborg, Middelfart og Aalborg. Projektet er forankret på Center for tidlig indsats og familieforskning på Københavns Universitet og støttet af NordeaFonden. Projektet "Forstå din baby" skal udvikle metoder der styrker forældrens ressourcer og giver dem brugbar viden om, hvordan de tolker og møder deres barns behov og styrke sundhedsplejens vejledning om barnets følelsesmæssige udvikling. Frederiksberg Kommunes sundhedspleje er inviteret til at deltage i projektet som en partnerskabskommune.

Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen til efterretning.

Indstilling

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget_2018-21, 1. april 2019, pkt. 26:

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommunes sundhedspleje har indvilget i at deltage i forskningsprojektet "Forstå din baby", som er et partnerskab mellem Københavns Universitet, NordeaFonden og sundhedsplejen i ti partnerskabskommuner. De ti kommuner er: Frederiksberg, Hvidovre, Høje-Taastrup, Køge, Holbæk, Næstved, Lolland, Nyborg, Middelfart og Aalborg. Forskningsprojektet støttes af NordeaFonden og udføres af Center for tidlig indsats og familieforskning.

Projektet "Forstå din baby" skal udvikle metoder, der på den ene side styrker forældres ressourcer til at tolke og møde deres barns behov. og på den anden side udvikle sundhedsplejens vejledning om barnets følelsesmæssige udvikling. Projektet skal understøtte at barnet opnår en tryk tilknytning til forældrene. Forskning viser at børn med en utryk tilknytning har forhøjet risiko for at opleve adfærdsvanskeligheder og senere manglende præstationer i skolen.

Center for tidlig indsats og familieforskning modtager direkte fra Statens Serum Institut, via en datasikret forskeradgang, oplysninger om førstegangsfødende i de ti partnerkommuner der i perioderne 1. april 2019 og 31. september 2019 (kontrolgruppen) og 1. december 2020 til 31. maj 2021 (Indsatsfamilierne) . De første par (Kontrolgruppen) vil få opfordring til at deltage i projektet i deres e-boks primo maj 2019 og i 2020 vil de resterende par (indsatsfamilier) blive kontaktet. Det er frivilligt for forældrene, om de vil tage imod tilbuddet om deltagelse i projektet. De forældre der tilmelder sig forsøget modtager et spørgeskema når barnet er 2, 4, 7 og 11 måneder. Spørgeskemaet findes på dansk og engelsk. For de forældre som deltager i projektet, anmoder Center for tidlig indsats og familieforskning om samtykke til, at Frederiksberg Kommune udleverer oplysninger registreret i Sundhedsplejens system NOVAX. Projektet gennemføres med en gruppe på 660 forældre som holdes mod den omtalte kontrolgruppe.

Som optakt til projektet skal sundhedsplejen i Frederiksberg Kommune udlevere en folder om projektet til førstegangsfødende i forbindelse med etableringsbesøget.

Sundhedsplejerskerne i Frederiksberg Kommune er uddannet i ADBB-metoden (Alarm Distress BaBy scale) som projektet bygger på. Derfor er Frederiksberg Kommune blevet inviteret med som partnerskabskommune. Metoden er en evidensbaseret metode til systematisk at screen børn for tidlige tegn på vanskeligheder i den sociale kontakt.

Deltagelsen i projektet er samtidig med til at udmønte Frederiksbergstrategiens vision om vidensbyen, hvor kommunen understøtter aktiv anvendelse og udvikling af viden og teknologier indenfor blandt andet velfærd, sundhed, bæredygtighed m.v.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Historik

Indstilling 1. april 2019, pkt. 26:

Børne- og Ungestaben indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Bilag

Bilag 1 - Introduktion til "Forstå din baby"

Bilag 2 - Oversigtsark

Punkt 52: Orientering om rapport fra Det Økologiske Råd vedrørende indeklima i dagtilbud

28.00.00-G01-34-19

Resume

På baggrund af Det Økologiske Råds rapport om indeklima i daginstitutioner i Danmark fra marts 2019 orienteres Børneudvalget i denne sag om rapportens hovedkonklusioner og anbefalinger. Institutioner i Frederiksberg Kommune indgår ikke i undersøgelsen. Det beskrives i sagen hvordan en opfølgning og undersøgelse af forholdene omkring indeklima i dagtilbud på Frederiksberg kan tilrettelægges, og Børneudvalget vil i en senere sag få fremlagt eventuelle forslag til, hvordan indeklimaet på Frederiksberg på kort og længere sigt vil kunne forbedres.

Beslutning

Børneudvalget

1. tog orienteringen til efterretning,
2. godkendte, at forvaltningen udarbejder "Vejledning til sundt indeklima i daginstitutionerne" til at understøtte lederne i at fastholde rutiner og normer, som umiddelbart vil kunne forbedre indeklimaet i dagtilbud på baggrund af rapportens anbefalinger
3. godkendte, at forvaltningen følger op på spørgsmålet om indeklima i en opfølgende sag med mere præcise anbefalinger til at tiltag, der vil kunne imødekomme rapportens anbefalinger for så vidt angår; CO₂, rengøring, ultrafine partikler og rum akustik

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. orienteringen om, at Det Økologiske Råd har udarbejdet en specifik rapport om indeklimaet i daginstitutioner i Danmark tages til efterretning
2. forvaltningen udarbejder "Vejledning til sundt indeklima i daginstitutionerne" til at understøtte lederne i at fastholde rutiner og normer, som umiddelbart vil kunne forbedre indeklimaet i dagtilbud på baggrund af rapportens anbefalinger
3. forvaltningen følger op på spørgsmålet om indeklima i en opfølgende sag med mere præcise anbefalinger til at tiltag, der vil kunne imødekomme rapportens anbefalinger for så vidt angår; CO₂, rengøring, ultrafine partikler og rum akustik

Sagsfremstilling

Det Økologiske Råd har i marts 2019 offentliggjort en rapport med resultater fra en undersøgelse af indeklima i 20 institutioner, fordelt på fire danske kommuner. Formålet med undersøgelsen har været at skabe et helhedsindblik, der kan danne basis for konkrete anbefalinger til, hvordan eksisterende bygninger til daginstitutioner med fordel kan renoveres, og fremtidige bygninger konstrueres for at danne ramme om et sundt indeklima for små børn. Selve undersøgelsen er foretaget i januar til maj 2018 i den periode, hvor børn og personale opholder sig mest inden døre. Rapporten er bilagt denne sag.

Frederiksberg Kommune har ikke deltaget i Det Økologiske Råds undersøgelse, hvorfor ingen af de undersøgte dagtilbud er placeret i kommunen. De 20 udvalgte dagtilbud er dog typiske institutioner, som forekommer i stort antal i Danmark. De er udvalgt efter institutionernes størrelse, byggeår og ejendomsstyper, således der både er spredning i ejendomsstyperne og deres tekniske installationer. Med baggrund i data om byggeår, renoveringsår, tekniske installationer samt størrelse for de 20 udvalgte institutioner, har forvaltningen ikke anledning til at tro, at en analyse af indeklimaet på dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune vil falde væsentligt anderledes ud end analysen baseret på de dagtilbud, som har dannet baggrund for rapporten fra Det Økologiske Råd.

I denne sag orienteres der kort om centrale konklusioner og anbefalinger fra Det Økologiske Råd, efterfulgt af en angivelse af, hvilke tiltag der kan følges op med for at skabe viden om indeklimaet i dagtilbud på Frederiksberg. Det bemærkes, at der allerede er gjort nogle af de anbefalede tiltag på Frederiksberg for at sikre et forbedret indeklima. Om undersøgelsen fra Det Økologiske Råd kan kort oplyses:

Indeklimaet i de 20 dagtilbud er vurderet på seks forskellige parametre:

- CO₂, temperatur og luftfugtighed

- kemikalier (ftalater og fosforbaserede flammehæmmere)
- ultrafine partikler
- radon
- dagslys og belysning
- rumakustik.

Nedenfor refereres rapportens hovedkonklusioner der redegøres for, hvordan udfordringen er grebet an eller planlægges undersøgt i dagtilbud på Frederiksberg

CO₂, temperatur og luftfugtighed

Rapportens anbefaling: Vedrørende de tre målte parametre; CO₂, temperatur og luftfugtighed, var der primær fokus på CO₂ niveauet i dagtilbuddene. Institutioner uden ventilationssystem har generelt et dårligt indeklima med CO₂-niveauer, der er målt til mere end tre gange så højt som anbefalet. Rapporten konkluderer, at Institutioner med moderne ventilationsanlæg med CO₂-styring generelt har et godt indeklima i forhold til CO₂, temperatur og relativ luftfugtighed. I disse tilfælde anbefales ikke yderligere foranstaltninger. I forlængelse heraf anbefales det, at alle institutioner på sigt får installeret - eller ombygget eksisterende - ventilationssystemer til løsninger med CO₂-styring på rumniveau. Derudover anbefales kommunerne at forankre det grundlæggende ansvar for opretholdelse af et fornuftigt indeklima i institutionerne centralt og påtage sig ansvaret for både overvågning af indeklimaet og instruktion af personalet. Det vurderes, at personalet ikke har tilstrækkelig faglig viden til at kunne pålægges ansvaret – og slet ikke uden klare instruktioner fra kommunen.

Frederiksberg opfølgning: Generelt er der i de nyere dagtilbud på Frederiksberg installeret moderne ventilationssystemer. I Frederiksberg Kommune er der kun 13 ud af 55 kommunale ejendomme, hvori der drives dagtilbud (inklusiv skovsteder og institutioner der har til huse på flere matrikler), som er uden ventilationsanlæg. By, Kultur og Miljø er aktuelt ved at registrere hele kommunens ejendomsportefølje i forhold til hvilke institutioner, der har hvilken type ventilationsanlæg. Derudover er det planlagt, i forbindelse med udarbejdelse af vedligeholdelsesplan for dagtilbud g skoler, at der skal opsættes indeklimamålere i daginstitutionerne for at registrere henholdsvis CO₂, temperatur og luftfugtighed. På baggrund af ovenstående registreringer og målinger, vil det være muligt efterfølgende at præsentere en handleplan og et eventuelt estimat for investeringsbehovet med henblik på sikring af et hensigtsmæssigt CO₂ niveau i alle kommunens dagtilbud.

Forvaltningen vil, som det også anbefales i rapporten, fortsat understøtte ledelsen i de enkelte dagtilbud med at sikre, at personalet har den rette viden og forudsætninger til at kunne have en optimal udluftning.

Kemikalier:

Rapportens anbefaling: I alle 20 dagtilbud er der målt for høje niveauer af hormonforstyrrende kemikalier – stoffer der er forbudt i legetøj. Der er målt på både ftalater og flammehæmmere. Der findes ingen nedre grænseværdi, der anses som sikker. Niveauet af både ftalater og flammehæmmere er generelt højere end det, Det Økologiske Råd fandt på børneværelser i en lignende undersøgelse fra 2015/16. Det fremhæves i rapporten, at kemikalier bindes til støv, og at grundig rengøring derfor er medvirkende til at nedbringe niveauet af kemikalier i indemiljøet. Rengøring skal derfor prioriteres højt i daginstitutioner. Idet skum-/tumlemøbler med videre indeholder flammehæmmere bør mængden af disse mindskes eller det skal sikres at de er produceret uden kemikalier, som kan skade børn. Desuden bør plastikprodukter med indhold af PVC helt undgås.

Det anbefales, at kommunerne udarbejder en indkøbspolitik, som sikrer børn mod problematiske kemikalier. Det anbefales endvidere, at institutionerne indkøber produkter, der falder inden for definitionen af legetøj og småbørnsartikler eller på anden måde garanterer, at produkterne ikke indeholder stoffer, der er forbudt i legetøj. Der er særlige regler for tilsætningen af kemikalier til legetøj og småbørnsartikler.

Rengøringsniveauet bliver i rapporten ligeledes nævnt som et problem i institutionerne idet manglende rengøring kan bidrage til ophobning af farlige kemikalier. Opbevares legetøj i stigende grad i lukkede beholdere og placeres inventaret på hjul, kan dette hjælpe med at sikre en bedre rengøring. Færre polstrede møbler har ligeledes en indvirkning på ophobningen af kemikalier i lokalerne og inventaret.

Frederiksberg opfølgning: For så vidt angår legetøj og institutionsinventar har kommunen et udbud på området. Nuværende aftale er indgået i 2016 og udløber i 2020. Der er indgået en kontrakt med leverandør, hvoraf det fremgår, at de til enhver tid gældende love, bekendtgørelser, direktiver, myndighedskrav, offentlige påbud, regulativer, tekniske forskrifter og diverse standarder skal overholdes i hele aftaletidspunktet. Det gælder for eksempel krav om arbejdsvilkårene for leverandørernes ansatte, krav til emballage, men ikke mindst krav om, at legetøj ikke må indeholde blandt andet hormonforstyrrende stoffer og ftalater (i forhold til møbler må disse ikke indeholde PVC eller ftalater), og krav om bæredygtigt træ er en del af leverandørens forpligtelser ved salg af produkterne til Frederiksberg Kommune. Benyttes indkøbsaftalen vil institutionerne være sikret mod farlige kemikalier når der indkøbes nyt legetøj.

Udbuddet betyder, at alle de kommunale dagtilbud i Frederiksberg Kommune er forpligtiget til at købe legetøj og institutionsmøbler hos den leverandør, kommunerne har indgået aftale med, når de foretager sådanne indkøb. Af driftsoverenskomsterne med de selvejende institutioner fremgår det, at de kan vælge, om de ønsker at være en del af kommunens udbud. Ingen af de selvejende institutioner har ønsket at være en del af indeværende aftale. Der kan ved et nyt udbud i 2020 stilles krav til produkterne i forhold til, om de skal være mærket med Svanen eller EU-Blomsten, som det anbefales i rapporten.

I forhold til rengøringsniveauet vil forvaltningen sammen med By, Kultur og Miljø undersøge, om det er relevant at stille højere krav til rengøringen og flere hovedrengøringer. Forvaltningen vil i en opfølgende sag vende tilbage til udvalget med en mere specifik belysning af, om der er behov for bedre og mere rengøring i dagtilbuddene.

Ultrafine partikler:

Rapportens anbefaling: I næsten halvdelen af de undersøgte institutioner blev der målt forurening med ultrafine partikler over det niveau, man ser på forurenede veje i myldretiden. Mados fremhæves som en kilde til høj indeklimaforurening i institutionerne ved utilstrækkelig ventilation i køkkenet. Åbne døre eller andre direkte åbninger (f.eks. serveringsluger) mellem køkken og institutionens stuer anbefales ikke. Stearinlys kan være en væsentlig kilde til indeklimaforurening, og anvendes ofte om vinteren, hvor den manuelle ventilation (åbne vinduer og døre) er begrænset og børnene opholder sig samtidigt mere indenfor. Hyppige bålaktiviteter i sommerhalvåret, hvor vinduer og døre til institutionen ofte er åbne, kan være en væsentlig kilde til indeklimaforurening.

Frederiksberg opfølgning:

I Frederiksberg Kommune har næsten alle daginstitutioner produktionskøkkener, hvor der produceres mad til børnene. I produktionskøkkenerne er der installeret korrekt og lovpligtig udsugning til at undgå spredning af partikler fra madlavning. Herved mindskes forureningen med mikropartikler. I nogle institutioner på Frederiksberg er der en såkaldt "luge" ud til køkkenet, hvor børn kan se køkkenpersonalet arbejde med maden. Dette har været et stort ønske, af pædagogiske årsager, i flere institutioner. Herved bliver det meget konkret for børnene, at maden bliver til og hvordan den produceres.

Forvaltningen kender til at ti institutioner og skovsteder har en bålhytte eller bålplads. Bålpladserne benyttes langt fra hver dag, men særligt i skovafdelingerne har der traditionelt været stor interesse for etablering af bålpladser. Forvaltningen er bekendt med, at der lejlighedsvist tændes stearinlys i institutionerne, men sidstnævnte er i de senere år blevet markant mindre, og ses ofte kun ved højtider.

Forvaltningen vil i første omgang understøtte ledelsen i de enkelte dagtilbud ved at vejlede om partikelforurening. en række tiltag kan der umiddelbart erindres om overfor institutionerne. Dette er, at døre/luger til køkkener lukkes ved kraftig stegning/bagning. Stearinlys bør helt undgås, eventuelt kan de udskiftes med batterilyls, som det allerede er sket i langt størstedelen af institutionerne. Bålpladser og bålhytter bør benyttes lejlighedsvist. Personalet skal have opmærksomhed på røgrøgningen ved bålet, og institutionen skal undgå åbne vinduer, når der bruges bål.

Radon:

Rapportens anbefaling: I undersøgelsen blev der målt overskridelser af den nedre grænseværdi for radon i tre ud af 20 institutioner. Ingen institutioner overskred den øvre grænseværdi. Dette er få overskridelser sammenholdt med andre tidligere målinger fra blandt andet København. Det anbefales at få målt radonkoncentrationen i institutionernes opholdsrum samt at der skal luftes ud med gennemtræk og etableres ventilation, såfremt dette er muligt.

Frederiksberg opfølgning:

På Frederiksberg er der allerede opmærksomhed på radon. Hvis der er tvivl om radon i en ejendom, bør det som i dag undersøges ved måling. Dette sker allerede på Frederiksberg og der er ikke information om, at der skulle være forhøjet radonniveau i kommunens dagtilbud.

De institutioner, som har kælder, bør være opmærksomme på at lukke døren ned til kælderen og få luftet ud. Dette er en anbefaling som allerede er en del af kommunens standard og det opretholdes.

Dagslys og belsning:

Rapportens anbefaling: De målte lysforhold i institutionerne peger på, at børn har for dårligt indelys i deres institution, hvilket kan påvirke deres udvikling af synssansen. Der er ingen generel anbefaling af dagslysniveauet i børneinstitutioner. Rapporten fremhæver, at det er væsentligt at placere aktivitetsområder, hvor betydningen af gode lysforhold er vigtigt (f.eks. fine detaljer, god farvegengivelse) i områder, hvor dagslysniveauet er tilstrækkeligt for eksempel nær et vindue. Områder til øvrige generelle aktiviteter og leg kan placeres i en lidt større afstand fra vinduerne, så der fortsat er et varierende lysmiljø med mulighed for både høje og lave niveauer. Den bagerste del af rummet, hvor der er mørkere, kan eventuelt benyttes til hvile eller andre aktiviteter, hvor krav til lys er begrænset. Det anbefales, at rummets overflader er lyse så som vægge og loft. Dog skal man være bevidst om ikke at have for kraftigt reflekterende gulvoverflader.

Frederiksberg opfølgning:

Ved nybyggeri af daginstitutioner i Frederiksberg Kommune, er der fokus på at bygge ejendomme med stort lysindfald til de pædagogiske aktiviteter. Der males endvidere oftest i lyse farver. By, Kultur og Miljø hjælper institutionerne efter forespørgsel med valg af elektrisk belsning, således at lyset kan understøtte børnenes forskellige behov i forhold til aktiviteter.

Ledelsen i dagtilbuddene skal generelt understøtte personalet i, at de aktiviteter, hvor gode lysforhold er vigtige, placeres tættest muligt på et vindue. Ved maling af en institution bør der vælges lyse farver. Institutionerne er informeret om, at forvaltningen kan være behjælpelig med vurdering af lyskilder. Endvidere anbefales det på Frederiksberg, at såfremt der ønskes rumopdeling ved anvedelse af reoler, bør det være lave reoler.

Samlet set er der sket en betydelig forbedring i bygningsmassen til dagtilbud i de senere år, med ny- og ombygninger. Det har bidraget til, at vi langt de fleste steder har meget lyse institutioner med gode muligheder for dagslys. Forvaltningen vil have særlig opmærksomhed på de institutioner, der er i ældre bygningsmasse og i tæt bebyggelse til andre ejendomme.

Rumakustik:

Rapportens anbefaling: De rumakustiske undersøgelser af børneinstitutionernes opholdsstuer viser, at seks ud af 20 stuer ikke overholder krav, som ifølge bygningsreglementet anses for at være en hensigtsmæssig absorbering af lyd. Det

anbefales, at ventilationsanlæg er støjsvage modeller, og, så vidt det er muligt, styres centralt, så motorer ikke placeres i eller nær opholdsstuer. Endvidere at der etableres fuldt dækkende lydabsorberende lofter, som er nedhængt minimum 100 mm. Ved monteringen af de nye lofter forventes størst virkning med nedhængte akustiklofter. Næst efter med direkte monterede mineraluldslofter. Ved fremtidig vedligeholdelse skal det indskræpes, at lofterne ikke må males. Det anbefales, at der altid suppleres med minimum 40 mm tykke vægabsorbenter på minimum en af alle parallelle vægge. For at skabe gode lydforhold, anbefales det desuden, at antallet af kvadratmeter pr. barn som minimum er 4,0 m² og gerne en del højere.

Frederiksberg opfølgning:

Dagtilbud i Frederiksberg Kommune benytter allerede i dag mange forskellige produkter til at forbedre rumakustikken. Nyere eller renoverede dagtilbud etableres med de anbefalede nedhængte akustiklofter til at minimere genklagen. Ældre institutioner har forskellige former for akustikloftsplader, som i forskellig grad afhjælper rumklagen. Rummets størrelse og valg af møblering gør dog, at det kan være nødvendigt at supplere akustikloftspladerne med væghængte plader, som absorberer lyden. Institutionens ledelse indkøber selv disse plader, når der vurderes et behov.

By, Kultur og Miljø registrerer og måler ikke lydniveauet systematisk i dagtibuddene. Kun ved behov og i forbindelse med projektbaserede indsatser (typisk ved AT-påbud) foretages målinger, som er indikerende for akustiske udfordringer, hvorefter der udarbejdes en samlet løsning. Forvaltningen vil i en opfølgende sag have indkredset variationen af lydabsorberende foranstaltninger, der allerede er foretaget med henblik på at kunne pege på eventuelle fremtidige forbedringer.

Økonomi

Nej

Borgmesterpåtegning

Nej

Bilag

Bilag Rapport Det Økologiske Råd

Punkt 53: Udmøntning af legepladspuljen 2019

28.00.00-G01-35-19

Resume

Udvalget skal med indeværende indstilling udmønte 1,007 mio. kr. fra legepladspuljen, som er afsat i udvalgets anlægsbudgetramme for 2019. Midlerne fordeles efter konkrete ansøgninger fra institutionerne.

Beslutning

Børneudvalget godkendte, at puljen til renovering af legepladser på 1,007 mio. kr. i 2019 fordeles med:

- 350.000 kr. til Børnehuset ved Søerne,
- 100.000 kr. til Planeten,
- 100.000 kr. til Sankt Thomas,
- 84.000 kr. til Fryden,
- 78.000 kr. til Pelikanen,
- 75.000 kr. til Valhalla,
- 75.000 kr. til Sneglehuset,
- 62.000 kr. til Carlsvognen,
- 47.000 kr. til Gravhunden og
- 36.000 kr. til Regnbuen.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

at puljen til renovering af legepladser på 1,007 mio. kr. i 2019 fordeles med: 350.000 kr. til Børnehuset ved Søerne, 100.000 kr. til Planeten, 100.000 kr. til Sankt Thomas, 84.000 kr. til Fryden, 78.000 kr. til Pelikanen, 75.000 kr. til Valhalla, 75.000 kr. til Sneglehuset, 62.000 kr. til Carlsvognen, 47.000 kr. til Gravhunden og 36.000 kr. til Regnbuen.

Sagsfremstilling

Børneudvalget udmønter årligt en pulje til legepladsforbedring på kommunens kommunale og selvejende institutioner. I år er puljen på 1,007 mio. kr. Midlerne er tidligere fordelt efter konkrete ansøgninger fra institutionerne samt efter en overordnet handleplan for forbedring af legepladserne. Den sidste handleplan blev udarbejdet efter en sikkerhedsgennemgang af en uvildig legepladsinspektør af alle kommunens institutioner, som blev besluttet i Børneudvalget den 20. august 2012 og udført i efteråret 2012.

Ved udmøntning af legepladspuljerne i 2013 til 2015 besluttede børneudvalget at afsætte midler fra legepladspuljen til centralt at udbedre de generelle problemstillinger og fejl på legeredskaberne. Med udgangen af 2015 var de dengang påpegede fejl og sikkerhedsmæssige mangler udbedret.

I de tekniske serviceteams, som er tilknyttet de enkelte skoler og dagtilbud, er der blandt personalet blevet uddannet legepladsinspektører. Forvaltningen har i år i samarbejde med de tekniske serviceteams fundet en ordning, således der bliver afsat tid til, at legepladserne årligt bliver gennemgået af de uddannede legepladsinspektører i de tekniske serviceteams. Herved sikres, at legepladserne kontinuerligt bliver undersøgt for, om de lever op til gældende lovgivning og standard for legepladser/legeredskaber. Institutionerne vil fremadrettet kunne benytte de rapporter, der bliver udarbejdet, som kvalitetstjek af deres legepladser og til at understøtte ansøgninger til indeværende pulje i forhold til, hvorvidt deres legeredskaber trænger til vedligehold eller udskiftning.

Udgangspunktet for indkaldelse af ansøgninger til dette års legepladspulje på 1,007 mio. kr. har haft afsæt i de indkomne ansøgninger fra institutionerne.

Med baggrund i ansøgninger fra 14 institutioner, som har søgt om midler fra legepladspuljen 2019, beskrives i det nedenstående de 9 institutioner, der indstilles til tilskud. Forvaltningen har lagt til grund for fremhævelsen af de 9 ansøgninger, at der er tale om forbedringer af legepladser, der også indebærer udbedring af legeområder eller legeredskaber, der enten har udgjort eller vil kunne udgøre en sikkerhedsmæssig risiko. En uddybende oversigt over alle ansøgninger er bilagt indeværende indstilling. Tilskuddets størrelse angives i parentes:

Børnehuset ved Søerne, Niels Ebbesensvej 3 (350.000 kr.)

Institutionen ansøger om midler til etablering af ny legeplads. Forvaltningen vurderer, at der er et påtrængende behov herfor. Institutionen tildeles ansøgte midler delvist. Legepladsen er nedbrudt af svamp og råd i de eksisterende sveller som legepladsen er etableret på. Hele legepladsen skal udskiftes, da den udgør en sikkerhedsrisiko for børn og personale. Der fremkommer meget store søm og andet materiale som er til fare for børnene. Dette er ligeledes blevet påpeget på pædagogisk tilsyn. Projektet fordyres grundet legepladsens placering oven på en parkeringskælder, hvorfor projektet skal udføres over flere år. Institutionen opfordres til at søge legepladspuljen igen til næste år samt til at være medfinansierende, så hele legepladsen på sigt kan blive udskiftet. Med dette års tildeling vil de mest nedslidte legeredskaber og redskaber, der udgør en sikkerhedsrisiko for børnene kunne udskiftes.

Planeten, Solbjerg Have 4B (100.000 kr.)

Planeten har ved virksomhedsoverdragelsen af Blomsterhaven fået større legeplads. Institutionen ansøger om midler til at skabe bedre sammenhæng mellem Planetens oprindelige legeplads og Blomsterhavens. Ligeledes ansøger institutionen om midler til markiser. Institutionen tildeles delvist midler til at etablere et mere sammenhængende legeareal.

Sankt Thomas, Rolighedsvej 23B (100.000 kr.)

Institutionen ansøger om midler til nedtagning af nedslidte legeredskaber samt om indkøb og etablering af tolv nye legeredskaber. Forvaltningen indstiller, at institutionen delvist tildeles de ansøgte midler til de redskaber, som er mest nedslidte. Institutionen opfordres ligeledes til at lægge en flerårig plan for udskiftningen af legeredskaber. Institutionen er medfinansierende.

Fryden, Frydendalsvej 19 (84.000 kr.)

Forvaltningen indstiller, at institutionen tildeles de ansøgte midler til hybridgræs på deres eksisterende græsplæne. Den eksisterende græsplæne er helt nedslidt da den er placeret centralt på legepladsen og bliver brugt af alle børnene. Hybridgræs er strækere og kræver mindre vedligehold.

Pelikanen, Junggreensvej 12B (78.000 kr.)

Institutionens legepladser er fordelt på to matrikler. Institutionen ansøger om midler til reparation samt nyetablering af flere sandkasser grundet slitage samt nyetablering af stakit og et repos. Forvaltningen indstiller, at institutionen delvist tildeles midler til den nedslidte sandkasse samt til nyetablering af stakit, således at vuggestuebørnene får et afgrænset område.

Valhalla, Holger Danskes Vej 104 (75.000 kr.)

Institutionen ansøger om midler til to ud af institutionens tre legepladser. Ønsket er at nedtage nedslidte legeredskaber, som udgør en sikkerhedsrisiko og skabe flere muligheder for at arbejde med bevægelse, science, natur og gerne små ”rum”, der opfordrer til nysgerrighed og fordybelse. Institutionen tildeles delvist midler til udskiftning af de redskaber, som udgør en sikkerhedsrisiko. Institutionen blev tildelt midler sidste år og opfordres til at ansøge legepladspuljen igen for at færdiggøre projektet. Institutionen er medfinansierende

Sneglehuset, Segelckesvej 7 (75.000 kr.)

Forvaltningen indstiller, at institutionen tildeles de ansøgte midler til etablering af kunstgræsareal på deres 32 m² fodboldbane samt ny ramme omkring banen. Græsset er nedslidt og kan potentielt blive glat og mudret. Kunstgræs kræver mindre vedligehold og er mere slidstærkt. Institutionen er medfinansierende.

Carlsvognen, Rahbeks Alle 19 (62.000 kr.)

Forvaltningen indstiller, at institutionen tildeles de ansøgte midler til renovering af veranda samt til et gyngeområde. I forbindelse med institutionens renovering og byggeri på nabogrunden er dele af det tidligere eksisterende legeområde nedlagt. Institutionen har en plan for etablering af ny legeplads, når støjhegnet fjernes til nabogrund. Gyngeområdet kan etableres nu og prioriteres.

Gravhunden, Magnoliavej 58 (47.000 kr.)

Institutionen ansøger om midler til nyetablering af sandkasse. Forvaltningen indstiller, at institutionen tildeles de ansøgte midler, idet den eksisterende sandkasse er nedslidt og en arbejdsulykke er blevet anmeldt på det pågældende legeredskab

grundet en konstruktionsfejl. Institutionen er medfinansierende.

Regnbuen, Orla Lehmannsvej 5 (36.000 kr.)

Forvaltningen indstiller, at institutionen tildeles de ansøgte midler til græsplæne og til legekøkken. Græsplænen er nedslidt og kan potentielt udgøre en sikkerhedsrisiko for børn og personale.

Økonomi

Udmøntningen afholdes af puljen til legepladser/udearealer for dagtilbud. Puljen udgør 1,007 mio. kr. og er afsat under Børneudvalgets anlægsramme.

Borgmesterpåtegning

Intet at bemærke.

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Bilag legepladspuljen

Bev. Udmøntning af legepladspuljen 2019

Punkt 54: Udviklingsplan for børn i dagtilbud 2020

00.30.04-A26-5-18

Resume

Udviklingsplanen for dagtilbud 2020 beskriver indsatser der understøtter sektorens faglige prioriteringer for at sikre god pædagogisk kvalitet i dagtilbud. Dernæst beskrives de kapacitetsmæssige konsekvenser af den aktuelle demografiske udvikling. Planen er opbygget omkring kvalitetsudvikling og kapacitet. Udviklingsplanen for dagtilbud drøftes sædvanligvis med forældrebestyrelserne på forårets dialogmøde og sendes til høring i Børne- og Ungeområdet MED-udvalg.

Beslutning

Børneudvalget godkendte

1. udviklingsplan for dagtilbud 2020,
2. at udviklingsplan for dagtilbud 2020 drøftes med forældrebestyrelserne på Børneudvalgets dialogmøde med forældrebestyrelserne den 25. april 2019,
3. at udviklingsplan for dagtilbud 2020 sendes i høring i Børne- og Ungeområdet MED-udvalg.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at:

1. Udviklingsplan for dagtilbud 2020 godkendes
2. Udviklingsplan for dagtilbud 2020 drøftes med forældrebestyrelserne på Børneudvalgets dialogmøde med forældrebestyrelserne den 25. april 2019
3. Udviklingsplan for dagtilbud 2020 sendes i høring i Børne- og Ungeområdet MED-udvalg

Udvalget bad om en sag med status på køb og salg af pladser til børn til og fra Københavns Kommune og omkostninger i den forbindelse.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 12. maj 2014 (Sag 136) Frederiksberg Kommunes politiske styringsmodel, der indebærer at der i fagudvalgene opstilles mål "for de borgermålgrupper, der ligger inden for fagudvalgets område (evt. i et tværgående samarbejde med andre fagudvalg, der har samme målgruppe). Det kan dreje sig om udviklingsplaner eller f.eks. masterplaner. I Børne- og Ungeområdet erstattede udviklingsplanerne de sektorplaner der blev udarbejdet frem til 2014. Børneudvalget tiltrådte i mødet den 9. april 2018 (Sag 41) den seneste udviklingsplan for børn i dagtilbud.

Udviklingsplanen er opbygget omkring det strategiske sigte for dagtilbudsområdet, sektorens kapacitetsbehov og kvalitetsudvikling.

De kapacitetsmæssige konsekvenser af den aktuelle demografiske udvikling, er beskrevet med afsæt i Befolkningsprognose 2019 som Magistraten godkendte den 25. marts 2019 (Sag 109) som grundlag for udarbejdelse af budgetforslag 2020 med tilhørende overslagsår.

Kvalitet

Udviklingsplanen indeholder 11 tiltag til udvikling af den organisatoriske, pædagogiske og ledelsesmæssige kvalitet på dagtilbudsområdet. Implementering af den nye dagtilbudslov, lov 554 fra 29.maj 2018 hvor mange elementer trådte ikraft 1. januar 2019 vil fylde i planperioden.

De 11 tiltag omfatter:

1. Bygninger og vedligehold, herunder indeklima og driftsform
2. Forældrebestyrelser, herunder kompetenceudvikling af ledere og bestyrelsesformænd
3. Dagtilbud i dialog med lokalområdet
4. Styrket pædagogisk læreplan, herunder etablering af en evalueringskultur og kompetenceudvikling

5. Mønsterbryderindsats
6. Børns sprog, herunder kompetenceudvikling, samarbejde med Frederiksberg Kommunes Bibliotek og Fællesrådgivningen
7. Sammenhænge i børns liv, herunder overgangen til sfo og skole
8. Trivsel sygefravær og ledelse
9. Digitalisering, herunder Aula, platform til pædagogisk dokumentation og evaluering
10. Nyt pladsanvisningssystem
11. Datasikkerhed , herunder en undersøgelse i samarbejde med Kommunernes Landsforening (KL)

De enkelte tiltag er beskrevet uddybende i udviklingsplanen.

Kapacitet

Tidligere prognoser for efterspørgslen efter dagtilbudspladser forudsagde en stigning i efterspørgslen på længere sigt. Den nyeste efterspørgselsprognose fra 2019 og frem til 2029 viser, at efterspørgslen efter dagtilbudspladser vil være på et svagt faldende niveau frem til 2023, hvorefter efterspørgslen vil være stabil i et par år og fra 2025 stige svagt frem til 2030. Det betyder, at kapaciteten på dagtilbudsområdet, også efter den kapacitetstilpasning der blev besluttet i 2019, dækker efterspørgslen efter dagtilbudspladser. Overskydende pladser sælges.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Udviklingsplan for børn i dagtilbud 2020

Punkt 55: Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2020

00.30.04-A26-5-18

Resume

Udviklingsplanen for børn, unge og familier med særlige behov 2020 beskriver familieafdelingens kapacitet og de konkrete prioriteringer og indsatsområder med udgangspunkt i Frederiksberg Kommunes tværgående politikker og sektorens faglige prioriteringer. Udviklingsplanen for børn, unge og familier med særlige behov sendes til høring i Børne- og Ungeområdets MED-udvalg.

Beslutning

Børneudvalget godkendte,

1. udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2020
2. at udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2020 sendes i høring i Børne- og Ungeområdets MED-udvalg

Udvalget forelægges sag den 29. april 2019 vedr. udsatte børns skolegang.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at:

1. Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2020 godkendes
2. Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2020 sendes i høring i Børne- og Ungeområdets MED-udvalg

Sagsfremstilling

Baggrund

Kommunalbestyrelsen tiltrådte den 12. maj 2014 (Sag 136) Frederiksberg Kommunes politiske styringsmodel, der indebærer, at der i fagudvalgene opstilles mål for de borger målgrupper, der ligger inden for fagudvalgets område (evt. i et tværgående samarbejde med andre fagudvalg, der har samme målgruppe). Det kan dreje sig om udviklingsplaner eller masterplaner. På Børne- og Ungeområdet erstattede udviklingsplanerne de sektorplaner, der blev udarbejdet frem til 2014. Børneudvalget tiltrådte i mødet 9. april 2018 (Sag 39) den seneste udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov.

Udviklingsplanen er opbygget omkring to hovedspor, kvalitet og kapacitet.

Kapacitet

I 2013 havde afdelingen 1.454 børnesager, der er faldet til 1.188 sager i 2018. Antallet af sociale sager og integrationssager er faldet medens antallet af tunge handicapsager er vokset. Antallet af underretninger er i perioden vokset fra 915 til 1.259.

Kvalitet

Der vil i planperioden være et særligt fokus på at få sikret kvalitet og ensartethed i den grundlæggende sagsbehandling også via kompetenceudvikling samtidig med, at der sættes fokus på implementering af og systematisk anvendelse af relevante faglige værktøjer; ICS (ny udgave pr. 1. januar 2019), tæt opfølgning via netværksinddragende møder, udviklingen af et fælles sprog for vurdering af bekymring og på sigt fælles sprog for opfølgning på, om der indtræder den forandring hos barnet, den unge og/eller familien, som der er ønsket med en given indsats. Over planperioden vil pejlemærkerne være, at der opnås kvalitet i sagsbehandlingen forstået som rette indsats til rette tid med udgangspunkt i fælles systematik og tilgang, styrket inddragelse af barn, en unge og familierne samt professionelle netværk og styrkede data om indsatser og økonomi.

Udviklingsplanen omfatter :

1. Kvalitet i sagsbehandlingen, som understøttes af implementering af DUBO 3.0, Calibra, ny distriktsorganisering og implementering af ny ICS-model
2. Serviceniveauer til gavn for borgerne og retvisende myndighedsafgørelser

3. Udsatte børn og unges skolegang
4. Forløbsprogrammer for børn med ADHD, spiseforstyrrelser og angst/depression i samarbejde med Sundhedsstyrelsen
5. VIA FAMILY, et samarbejde med Bispebjerg Ungdomspsykiatriske Center, Sundhedsstyrelsen, TRygfonden og Frederiksberg Hospitals Voksen Psykiatriske Center
6. Styrket tværfaglig indsats for børn der modtager hjemmetræning
7. Udvikling af Ungecentret Allégårdens tilbud
8. Styrkelse af familieplejeområdet, herunder netværksplejeanbringelser

De enkelte tiltag er beskrevet uddybende i udviklingsplanen.

Økonomi

Ingen

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Udviklingsplan for børn, unge og familier med særlige behov 2020

Punkt 56: Kampagne målrettet unge om den Åbne Anonyme Rådgivning

00.30.00-G01-7-18

Resume

Fællesrådgivningen for Børn og Unge driver Den Åbne Anonyme Rådgivning, hvor unge mellem 15 og 25 år kan henvende sig med henblik på at modtage gratis psykologisk rådgivning. Som led i aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019–22 skal kendskabet til denne mulighed for psykologisk rådgivning udvides. Der skal derfor iværksættes en særlig indsats med henblik på målrettet information til unge.

Beslutning

Børneudvalget godkendte, forslag til kampagne med fokus på formidling af Den Åbne Anonyme Rådgivning til unge mellem 15 og 25 år med den tilføjelse at der sendes brev til alle 15-25 årige via e-boks 2 gange om året.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at forslag til kampagne med fokus på formidling af Den Åbne Anonyme Rådgivning til unge mellem 15 og 25 år tiltrædes.

Sagsfremstilling

Børneudvalget behandlede i mødet 14. januar 2019 (Sag 6) forvaltningens forslag til kampagne for den Åbne Anonyme Rådgivning. Ved sagens behandling stillede udvalget tre supplerende spørgsmål, som besvares nedenfor. Den oprindelige sagsfremstilling fra 14. januar 2019 er gengivet efter nederst i sagen.

1. *Hvad vil det koste at øge søgbarheden?*

Børne- og Ungeområdet har i samarbejde med kommunens centrale webredaktion styrket søgbarheden på internettet. Der er ikke knyttet omkostninger hertil.

2. *Hvad vil det koste at sende en orienterende brev (2 sider) vedhæftet pjecen for Den Åbne Anonyme Rådgivning til de unges e-boks*

Omkostningen ved at sende et 2-sidet brev vedhæftet pjecen elektronisk udgør 0,52 kroner. Målgruppen for Den Åbne Anonyme Rådgivning er unge i alderen 15-25 år. Pr. 1. januar 2019 var der 838 15 årige i Frederiksberg Kommune svarende til en samlet udgift på 436,- kroner ved fremsendelse af et digitalt brev til alle 15 årige, eller 7.850,- kroner hvis der sendes til 15.092 i alderen 15-25 årige.

3. *Hvad det vil koste en gang årligt at sende fysisk brev til unge om muligheden for åben anonym rådgivning, herunder hvordan dette forslag forholder sig til kommunens politik på området*

Omkostningen ved at sende et fysisk brev via fjernprint vedhæftet pjecen koster 6,35 kroner pr. forsendelse, svarende til en udgift på 5.321,- kroner for et brev til alle 15 årige eller 95.834,- kroner hvis der sendes til alle 15-25 årige.

Frederiksberg Kommune har i overensstemmelse med nationale anbefalinger implementeret digital post. Med Kommunalbestyrelsen vedtagelse af budget 2015 gennemføres digitaliseringsplan 2015 hvor digital post udmøntes med en besparelse på 700 t.kr. i 2015 og 1,9 mill. kr. i 2016 og frem. Beslutningen indebærer at Frederiksberg Kommune som udgangspunkt ikke sender fysiske breve men er overgået til digital post i overensstemmelse med nationale anbefalinger

Aktuel status på gennemførte initiativer

Aktivitet

Status

Optimering af søgbarheden. Opret Google Virksomhed og optimér søgeordene på Frederiksberg.dk.

Gennemført

Visning af video på infoskærme i Borgerservice og Ungecenter

Video kører i Borgerservice
Video konverteres til grafik der kan vises på Ungecentrets hardware

Plakat i infostanderne	Vist i standerne i uge 8 og 9
Banner på forsiden af Frederiksberg.dk, hvor der adgang til videoen	Gennemført
Opslag på Facebook og i Infoannoncen, der henviser til siden på Frederiksberg.dk, hvor der er adgang til videoen	Gennemført
Indlæg på skoleintra inklusiv link til video	Skolerne modtaget materiale i uge 12
Facebook annoncering, hvor der er adgang til videoen	Vurderes ikke at give værdi i forhold til udgiften
Featurehistorie i lokalpressen	Afventer god case
Infomøde med følgebrev til de professionelle og pjecer til de unge og deres forældre	Informøde for fagprofessionelle den 23. februar 2019 Pjecer tilgængelige på alle skoler
Opslag på FK-Intra, der henviser til siden på Frederiksberg.dk	Gennemført
Orientering via Skoleafdelingens nyhedsbrev	Indlæg i nyhedsbrevet i uge 12
Indlæg i forum for praktiserende læger på sund.frederiksberg.dk	Orientering på Lægelaugets møde 28. februar 2019 Oplæg på mødet 23. maj 2019 med fokus på lægernes henvisningsret
Hjælp til unge på Frederiksberg, Henvisningskatalog (bilag 1).	Gennemført
Pjecen "Gratis forebyggelsestilbud til skoler og klubber"	Gennemført

*

Fællesrådgivningen for Børn og Unge driver Den Åbne Anonyme Rådgivning, hvor unge mellem 15 og 25 år selv kan henvende sig med henblik på at modtage gratis psykologisk rådgivning. Unge, der henvender sig i Den Åbne Anonyme Rådgivning, er typisk blevet opfordret af en lærer, en sundhedsplejerske, en praktiserende læge, en UU-vejleder eller en støttekontaktperson. En del unge har selv fundet tilbuddet på frederiksberg.dk. I aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-22 er partierne enige om, at der er behov for at udvide kendskabet til denne mulighed for psykologisk rådgivning. Der skal derfor iværksættes en særlig indsats med henblik på målrettet information til unge.

Indsatser, der understøtter psykisk sårbare unges trivsel og mentale sundhed

Den Åbne Anonyme Rådgivning er én blandt flere indsatser i Frederiksberg Kommune, som understøtter psykisk sårbare unges trivsel og mentale sundhed. På grundskoleområdet findes indsatserne typisk forankret på de enkelte folkeskoler, f.eks. i skolens AKT-indsats (Adfærd, Kontakt, Trivsel). På skolerne er der desuden tilbud om sorggrupper til unge, som har mistet en forælder eller en søskende. I forhold til unge i ungdomsuddannelse tilbyder Ungecenter en række indsatser, bl.a. ungecoaching og kurset "Lær at tackle angst og depression". Ungecenter har desuden ansat fastholdelseskonsulenter, som i det daglige har stort fokus på psykisk sårbare unge og bl.a. har tæt samarbejde med SPS-støtteindsats på de enkelte ungdomsuddannelser (specialpædagogisk Støtte). Disse øvrige indsatser indebærer ikke direkte psykologkontakt for den unge, men adresserer tilsvarende problematikker. En række frivillige organisationer tilbyder desuden rådgivning til børn og unge på Frederiksberg. Det drejer sig bl.a. om Børnetelefonen, Ung på Linje/Ung Online, Headspace, Girl Talk, TUBA, Kræftens Bekæmpelse, Børn, Unge og Sorg, RED rådgivning, Sabaah.dk og Sexlinien. Se i øvrigt mere om Hjælp til unge på Frederiksberg, i Henvisningskatalog (bilag 1) og SSP-Pjecen (Bilag 2). Herudover findes der tilbud om psykologisk rådgivning til unge udenfor kommunalt regi. Bl.a. har de fleste ungdomsuddannelser deres egen psykolog

ansat, og unge over 18 år med angst og depression er omfattet af sygesikringsreglerne for henvisning til privatpraktiserende psykolog.

Forslag til kampagne med fokus på formidling af Den Åbne Anonyme Rådgivning til unge mellem 15 og 25 år
Kommunalbestyrelsesmedlem Malte Mathies Løcke stillede den 12. februar 2018 en række spørgsmål om synliggørelse af Den Åbne Anonyme Rådgivning i forhold til unge. I Forvaltningens svar af 5. marts og 9. april 2018 blev oplyst, at der ville blive iværksat en række tiltag:

1. Infoskærme i Borgerservice
2. Information til elever på SkoleIntra
3. Featurehistorie i lokalpressen
4. Pjecen "Gratis forebyggelsestilbud til skoler og klubber"
5. Forsidenhed på hjemmesiden ("Bannerreklame")
6. Kommunens Facebookside

For at styrke kendskabet til Den Åbne Anonyme Rådgivning anbefaler forvaltningen, at der i uge 8-9 i 2019 iværksættes en tidsmæssigt afgrænset kampagne, i forbindelse med, hvilken budskabet lanceres til målgrupperne via forskellige kanaler med et ensartet udtryk, herunder de ovennævnte, så der samlet skabes større opmærksomhed om budskabet.

Forvaltningen vurderer, at de unge mellem 15 og 25 år, som er kandidater til en indsats i Den Åbne Anonyme rådgivning, typisk kun vil tale med de allernæreste venner, hvis overhovedet nogen, ud over forældre eller professionelle voksne, da det kan være tabubelagt at føle sig ensom eller lide af angst m.m. Derfor vurderer forvaltningen ikke, at det vil have effekt at vælge en 'peer to peer-strategi', hvor ressourcerstærke unge fungerer som ambassadører eller influencers overfor de udsatte unge i målgruppen. Desuden er peer-to-peer ofte voldsomt tidskrævende at sætte i værk. I stedet anbefaler forvaltningen, at kampagnen retter sig mod de professionelle voksne, som kan anbefale de unge og deres forældre at kontakte den åbne anonyme rådgivning. De professionelle indebærer i denne sammenhæng: lærere, sundhedsplejersker, praktiserende læger, bydelsmødre, boligsociale medarbejdere, lokalpolitiet og UU-vejledere. Desuden anbefaler forvaltningen, at kampagnen retter sig mod de unge selv, deres nærmeste venner og familie.

Det anbefales, at budskabet for kampagnen er: 'Det kan være svært at være ung. Få hjælp i Åben Anonym Rådgivning. Vi kan hjælpe, hvis du føler dig trist, ensom, ængstlig eller har problemer med skole, venner eller forældre. Det koster ikke noget'.

Som metode anbefales infomøder kombineret med "klassisk informationsmateriale" som pjecer, plakater og kort. Forvaltningen foreslår et ensartet visuelt udtryk på tværs af kanaler. Et eksempel herpå findes i vedhæftede bilag 3 (Plakat) og bilag 4 (Gadebillede). Desuden foreslås det, at den til formålet producerede video med deltagelse af psykolog fra den åbne, anonyme rådgivning anvendes, hvor muligt. Se videoen [HER](#).

Med udgangspunkt i ovenstående anbefalinger, foreslår forvaltningen følgende kommunikationsplan:

Aktivitet	Målgruppe
Optimering af søgbarheden. Opret Google Virksomhed og optimér søgeordene på Frederiksberg.dk.	Alle (professionelle, de unge og deres forældre)
Visning af video på infoskærme i Borgerservice og Ungecenter	De unge og deres forældre
Plakat i infostanderne	De unge og deres forældre
Banner på forsiden af Frederiksberg.dk, hvor der adgang til videoen	De unge og deres forældre
Opslag på Facebook og i Infoannoncen, der henviser til siden på Frederiksberg.dk, hvor der er adgang til videoen	De unge og deres forældre

Indlæg på skoleintra inklusiv link til video	De unge og deres forældre
Facebook annoncering, hvor der er adgang til videoen	De unge og deres forældre
Featurehistorie i lokalpressen	De unge og deres forældre
Infomøde med følgebrev til de professionelle og pjecer til de unge og deres forældre	Professionelle
Opslag på FK-Intra, der henviser til siden på Frederiksberg.dk	Professionelle
Orientering via Skoleafdelingens nyhedsbrev	Skoleledere og lærere på Frederiksberg
Indlæg i forum for praktiserende læger på sund.frederiksberg.dk	Praktiserende læger
Hjælp til unge på Frederiksberg, Henvisningskatalog (bilag 1).	De unge og professionelle
Pjecen "Gratis forebyggelsestilbud til skoler og klubber"	Professionelle på skoler og klubber

For at undersøge, om kampagnen har haft den intenderede effekt, anbefaler forvaltningen, at der foretages en mindre evaluering med fokus på optællinger af antal opkald før, under og efter kampagnen, og at Fællesrådgivningen for Børn og Unge noterer, hvor kendskabet til den åbne anonyme rådgivning stammer fra.

Økonomi

Kampagnen vil overvejende være udgiftsneutral. Der er samlet brug for ca. 8.300 kr. til tryk af plakater til brug i infostanderne (ca. 7.300 kr.) og facebook annoncering (ca. 1000 kr.). Forvaltningen foreslår, at omkostningerne kan afvikles inden for Børneudvalgets driftsbudgetramme.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Bilag 1 - Henvisningskatalog 2018

Bilag 2 SSP Pjece 2018

Bilag 3 Plakat - Åben Anonym Rådgivning (Plakat)

Bilag 4 Plakat - Åben Anonym Rådgivning (Gadebillede)

Punkt 57: Status på etablering af Headspace på Frederiksberg

29.12.00-G01-6-18

Resume

I sagen gives en status på drøftelserne med Headspace om vilkårene for etablering af et Headspace på Frederiksberg. Drøftelserne har afdækket, at det ikke kan ske inden for den afsatte økonomi. Sagen kan derfor oversendes til drøftelserne om budget 2020 til fornyet behandling. I sagen peges på en styrkelse af Den Åbne Anonyme Rådgivning som må forvente en øget tilgang efter de tiltag der er iværksat i forlængelse af budgetaftalen, som alternativ til etablering af Headspace inden for den økonomi der er afsat til Headspace.

Beslutning

Udsat efter drøftelse.

Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at Børneudvalget tiltræder én af følgende modeller for det videre arbejde:

1. Oversendes til budget 2020 til endelig stillingtagen
2. Midlerne anvendes til at styrke Fællesrådgivningens Åbne Anonyme Rådgivning

Sagsfremstilling

Med aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-2022 blev der afsat 500 t.kr. i årene 2019-2021 til indgåelse af en aftale med Headspace som drives af Foreningen Det Sociale Netværk. Målgruppen for headspace er unge mellem 12 og 25 år, som har brug for rådgivning og hjælp i deres konkrete situation – fx kærestesorger, familieproblemer, misbrug, problemer i skolen, selvskadende adfærd, spiseforstyrrelser, mobning, depression, ensomhed eller hjemløshed. Headspace kontaktede i 2016 Frederiksberg Kommune med forslag til etablering af en afdeling af Headspace på Frederiksberg. Udgangspunktet i 2016 var et fee på 300.000,- til Headspace samt udstationering af en kommunal medarbejder i den ugentlige åbningstid på ca. 20 timer ugentligt. Henvendelsen i 2016 førte ikke til en aftale.

Magistraten oversendte i mødet den 22. januar 2018 (Sag 19) Forslag til beslutning fra kommunalbestyrelsesmedlem Gunvor Wibroe og 2. viceborgmester Michael Vindfeldt om at etablere Headspace på Frederiksberg. Sagen indeholdt et skøn over udgiften til etablering af Headspace på 500 t.kr. baseret på dialogen fra 2016 samt en oversigt over helt eller delvist overlappende tilbud på Frederiksberg.

I budgetaftalen for 2019 er indarbejdet en hensigtserklæring om, at *"For at sikre at alle børn og unge, også dem med psykisk sårbarhed, har adgang til rådgivning og et fælleskab, ønsker partierne at supplere kommunens eksisterende rådgivningstilbud med Headspace. Headspace er en organisation, som tilbyder anonym og gratis rådgivning samt vejledning til børn og unge i alderen 12-25 år, samt støtte til at finde og bruge andre lokale tilbud. Headspace tager afsæt i ung-til-ung rådgivning. Der afsættes 0,5 mio. kr. til at etablere en afdeling på Frederiksberg"*.

Dialog med Headspace

Børne- og Ungeområdet har været i dialog med Headspace om vilkårene for etablering af en afdeling på Frederiksberg. I dialogen har været fokus på tre forhold, størrelsen af fee til Headspace, driftsvilkårene og Kommunens mulighed for løbende at vurdere effekten af Headspace indsats. Det var Frederiksberg Kommunes forventning, i lyset af at Foreningen Det Sociale Netværk med Regeringens psykiatriplan "Vi løfter i fællesskab" fra september 2018 tilføres op imod 80 mill. kr. fra satspuljemidlerne i årene 2019-2022 til etablering af nye afdelinger af Headspace, at vilkårene for en aftale med Headspace ville være lempet eller på niveau med dem der blev præsenteret i 2016.

Det årlige fee

I dialogen med Headspace, har Headspace oplyst, at det årlige fee fra kommunerne er på 700 t.kr.. Man er indstillet på at give Frederiksberg Kommune en rabat, således at fee bliver 500 t.kr. begrundet i at Headspace kan opnå nogle samdriftsfordele med de øvrige Headspace i Storkøbenhavn.

Driftsvilkårene

Headspace oplyser, at et Headspace Frederiksberg vil have åbent tre dage ugentligt i tidsrummet 12-18. I åbningstiden, hvor unge kan komme ind fra gaden, vil der være både medarbejdere og frivillige tilstede. Lokalerne skal rumme lydttætte samtalerum, et samlingslokale for unge, kontorfaciliteter køkken og toilet. Headspace lægger vægt på en selvstændig placering i egne lokaler der kan indrettes samme nmed de unge og udvendigt tydeligt skiltes med at være hjemsted for Headspace. Herudover lægges vægt på, at lokalerne er handicapvenlige og ligger tilgængeligt for unge. I den ugentlige åbningstid skal kommunen bemande centret med en sagsbehandler, der kender den kommunale organisation og kan formidle kontakt til denne.

Løbende vurdering af effekten

I efteråret 2018 bragte flere medier kritiske artikler om, at det var svært at få indsigt i både brugertallene og økonomien bag Headspace. Ifølge en artikel i Weekendavisen vil Headspace vil nemlig ikke oplyse, hvor mange der kommer i hvert af deres nuværende centre, oplysninger som ifølge sundhedsøkonom Jes Søgaard er afgørende for at kunne vurdere fornuften i bevillinger til Headspace. Headspace har i dialogen med Frederiksberg Kommune oplyst, at kommune hvert halve år vil modtage brugerstatistik. Samtidig er der etableret et erfaringsudvekslingsforum for kommuner der har Headspace med halvårige møder.

Handlemuligheder

Dialogen med Headspace har afdækket, at der ikke med den givne bevilling, er den nødvendige økonomi til at etablere et Headspace på Frederiksberg. Forvaltningen kan derfor pege på to handlemuligheder.

Der etableres ikke et Headspace i 2019

Dialogen med Headspace har afdækket, at der ikke med den givne økonomi kan etableres et Headspace på Frederiksberg. Ønskes intentionen i forslaget realiseret, kan udvalget beslutte at oversende sagen til drøftelserne om budget 2020.

Midlerne anvendes til at styrke Fællesrådgivningens Åbne Anonyme Rådgivning

I Aftale om Frederiksberg Kommunes budget 2019-2022 er indarbejdet en hensigtserklæring om, at "Fællesrådgivningen på børne- og ungeområdet driver Den Åbne Anonyme Rådgivning, hvor unge mellem 15 og 25 år selv kan henvende sig med henblik på at modtage gratis psykologisk rådgivning. Unge, der henvender sig i Den Åbne Anonyme Rådgivning, er typisk blevet opfordret af en lærer, en undhedsplejerske, en praktiserende læge, en UU-vejleder eller en støttekontaktperson. En del unge har selv fundet tilbuddet på frederiksberg.dk. Partierne er enige om, at der er behov for at udvide kendskabet til denne mulighed for psykologisk rådgivning. Der skal derfor iværksættes en særlig indsats med henblik på målrettet information til unge".

Børneudvalget blev den 14. januar 2019 (Sag 6) orienteret om en række tiltag der er igangsat for at udvide kendskabet til den Åbne anonyme rådgivning, herunder blandt andet øget synlighed på de digitale medier, en kampagne i kommunens infostandere i uge 8-9, foldere på skoler og ungdomsuddannelser samt styrket information overfor praksissektoren, der synliggør den direkte henvisningsmulighed de har. Gennem disse tiltag søges kendskabet til den Åbne Anonyme Rådgivning i målgruppen styrket. Når de iværksatte tiltag er slået fuldt igennem, må der forventes et øget pres på kapaciteten i den Åbne Anonyme Rådgivning.

Forvaltningen vurderer, at en styrkelse af den Åbne anonyme rådgivning, vil være et godt alternativ til etablering af Headspace og vil kunne realiseres inden for den afsatte økonomiske ramme.

Økonomi

Under Børneudvalget (P540532) er der i årene 2019-2021 afsat 500.000,- kroner til etablering af Headspace. Efter forhandlinger med Headspace kan det konstateres, at bevillingen alene giver dækning for det fee Headspace kræver. Hertil kommer udgifter til imødekomme af Headspace krav til lokaler og kommunal bemanding i åbningstiden. Baseret på erfaringerne fra andre kommuner vurderes den samlede årlige driftsudgift at udgøre 1 mill.kr. hvortil kommer leje- og etableringsomkostninger. Indgåelse af en aftale med Headspace forudsætter, at der meddeles bevilling til dækning af udgifterne ud over den aktuelle bevilling på 500 t.kr.

Borgmesterpåtegning

Ingen

Behandling

Børneudvalget

Bilag

Bilag 1 - Kontrakt mellem headspace og x Kommune

Bilag 2 - "Skjulte tal, offentlige penge", artikel i Weekendavisen

Punkt 58: Udbetaling af bestyrelseshonorar til bestyrelsen for Ungecentret Allégården

27.30.00-G01-5-19

Resume

Bestyrelsen for Ungecenteret Allégården har i en afviklingsperiode af døgnafdelingen og sammenflytning af de 2 eksterne afdelinger til Frederiksberg Alle 48, Frederiksberg ydet en særlig indsats, og har anmodet om et ekstraordinært honorar herfor. Dette indstilles til udvalgets stillingtagen.

Beslutning

Et flertal i Børneudvalget (Laura Lindahl, Alexandra Dessoy, Merete Winther Hildebrandt og Fasael Rehman) indstiller, at den samlede bestyrelse honoreres med i alt 35.000 kr. for en særlig indsats i forbindelse med afviklingen af døgnafdelingen på Ungecenteret Allégården.

Et mindretal i Børneudvalget (Sine Heltberg, Malte Mathies Løcke og Anja Lundtoft) stemte imod.

Ruben Kidde tog forbehold

Udbetaling af bestyrelseshonorar til bestyrelsen for Ungecentret Allegården

Børne- og Ungeområdet indstiller:

at Børneudvalget indstiller, at den samlede bestyrelse honoreres med i alt 35.000 kr. for en særlig indsats i forbindelse med afviklingen af døgnafdelingen på Ungecenteret Allégården.

at sagen oversendes til endelig stillingtagen i Magistrat og Kommunalbestyrelse

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede i sit møde den 12. november 2018, at opsiges driftsoverenskomsten med Ungdomscentret Allégården til udgangen af november 2018 med virkning fra 1. september 2019.

I forbindelse med opsigelsen af driftsoverenskomsten blev det besluttet, at nedlægge Ungdomscenterets døgnafdeling og opsiges de tilknyttede medarbejdere grundet arbejdsmangel.

I forhold til de 3 øvrige afdelinger blev det besluttet, at afdelingerne Bøgen og Smallegade skulle fraflytte deres eksterne lejemål og flytte ind på Frederiksberg Alle 48 sammen med den eksisterende hybelafdeling. Medarbejderne i disse 3 tilbud fortsætter i deres ansættelsesforhold, og de bliver virksomhedsoverdraget i forbindelse med indgåelse af ny aftale vedr. drift af Ungecentret Allégården.

Bestyrelsen har siden 1976 modtaget et mindre honorar årligt. Aktuelt modtager hvert bestyrelsesmedlem 2.200 kr. årligt.

Det kan oplyses, at bestyrelsen i opsigelsesperioden har varetaget en række særlige og ekstraordinære opgaver, herunder særligt personaleadministrative opgaver i forbindelse med personalets ophør. Opgaver der ligger udover det der normalt forventes af en bestyrelses indsats og opgaver.

Det er også Frederiksberg Kommunes opfattelse, at kommunen har stillet en fuldt dækkende administrativ og faglig ekspertise til rådighed for bestyrelsen, således at alle opgaver har kunnet løses på sikkert fagligt og juridisk grundlag.

Økonomi

Udgiften afholdes indenfor institutionens budget. Det skal bemærkes, at regnskabet for institutionen ved årets afslutning forventes at udvise et merforbrug under henvisning til nedlukning af institutionen. Det har ikke i afviklingsfasen været muligt at indskrive nye unge i instituionen og der vil - uanset tilbagehold på flest mulig områder og hjemtagning af eksterne lejemål - opstå et negativt regnskabsresultat.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Børneudvalget, Magistraten og Kommunalbestyrelsen

Historik

Børneudvalget 2018-21, 25. marts 2019, pkt. 44:

Børne- og Ungeområdet indstiller:

at Børneudvalget indstiller, at den samlede bestyrelse honoreres med i alt 35.000 kr. for en særlig indsats i forbindelse med afviklingen af døgnafdelingen på Ungecenteret Allégården.

at sagen oversendes til endelig stillingtagen i Magistrat og Kommunalbestyrelse

Udsat efter drøftelse.